

Sjællandsgade 10
2200 København N
tel.: 8210 9100

29. august 2014
www.guldbergskole.kk.dk
mail@guldbergskole.kk.dk

Hørings svar vedr. Sprog og integration

Skolebestyrelsen på Guldberg Skoles høringssvar til forslaget "Sprog og Integration"

Først og fremmest vil vi gerne sige tak for muligheden for at få lov til at svare på forslaget om en styrkelse af Københavns Kommunes indsats vedrørende sprog og integration.

Vi læser det som et velbegrunderet og ambitiøst forslag, som vi langt hen af vejen kan tilslutte os. Vi har dog nogle enkelte kommentarer:

Vi oplever, at der på trods af, at det er et veldokumenteret oplæg, er en mangel på synlighed/gennemsigtighed af forslagens økonomiske konsekvenser for de Københavnske skoler. En sådan mangel på gennemsigtighed gør det svært for os som Skolebestyrelse reelt at gennemskue de konsekvenser for vores skole.

Vi er usikre på, hvordan man i Københavns Kommune vil vurdere børnenes sprog konkret - ikke så meget børn i daginstitutioner, hvor der findes forskningsbaserede sprogscreeningsredskaber. Vi er bekymrede for, hvordan man vil vurdere børn særligt på mellemtrinnet og i udskoling, da metoderne til sproglige vurderinger af elever i de aldersgrupper er yderst mangelfulde.

Det er korrekt, at der findes forskning, der viser, at man bør sætte tidligt ind i forhold til børn i socialt udsatte positioner. Når det gælder børns sproglige kompetencer viser forskning fra SDU (Syddansk Universitet), at børnene skal have gået mere end 3 år i institution, før de er sprogligt på lige fod med dansk-talende børn. I det lys mener vi, at der til stadighed i hvert fald over de kommende 3 - 4 år vil være behov for en øget indsats i indskoling.

Hertil kommer, at forskningen viser, at børns sprog ikke er færdigudviklet ved skolestart, da det jo først er i skolen, at man lærer "skolesprog". Her peger forskerne særligt på, at de faglige begreber kan være svære for de to-sprogede børn. Det betyder, at der er behov for fortsat sproglig opmærksomhed i skolen, herunder at også faglærere har dansk som andet-sprog.

Derudover viser skoleforskning, at jo senere en særligt indsats sættes ind jo mere virkningsfuld er den i forhold til børnenes faglige udbytte. Vi hilser derfor turboholdene velkommen, men mener, at man bør overveje at udvide muligheden for at etablere disse turbohold til flere skoler.

Sidst har medierne i forbindelse med de udfordringer, der er i kølvandet på folkeskolereformen peget på, at næsten 40% flere lærere har opsagt deres stillinger i Københavns Kommune i år. Det betyder, at kommunen har fået et stort antal unge og uerfarne lærere. Forskning om ro og klasseledelse viser helt tydeligt, at særligt unge lærere er udfordret i forhold til at holde ro i klasserne. Ro er en helt central forudsætning for læring. Hvis medierne har ret, vil disse lærere have behov for støtte generelt, men særligt på mange af de skoler, der er i fokus for handleplanen "sprog og integration". Dette, mener vi, er et overset område i planen, som bør have stor prioritet.

Vi støtter derfor ikke forslaget om at flytte 10 mio. kr. fra skole til dagtilbud, men mener, at man i stedet bør fokusere disse midler på sprogindsatsen i indskolingen, på at alle lærere på de berørte skoler har dansk som andetsprog samt på støtte til nye og uerfarne lærere.

På vegne af Skolebestyrelsen på Guldberg Skole

Pauline Ansel-Henry
Skolebestyrelsesformand

Lundehusskolen

Lersø Parkallé 152
2100 København Ø
Tlf.: 82 32 85 02 Fax.: 82 32 85 00
mail@lundehus.kk.dk

Lundehusskolen 26. august 2014

Høring om Sprog og integration

Skolebestyrelsen ved Lundehusskolen udtaler :

Skolebestyrelsen tager forvaltningens forslag om Sprog og integration til efterretning.

Forskning viser, at tidlig indsats for sprogudfordrede børn virker. Derfor giver det god mening at flytte ressourcer til de yngste børn. Det vil dog vare nogle år før den forstærkede indsats hos de yngste børn bærer frugt. Ligeledes vil skolerne fortsat opleve, at der tilflytter børn med utilstrækkelige sprogkunderskaber i hele skoleforløbet. Der vil derfor fortsat være brug for ressourcer til sprogindsatser i skolen.

Det samlede skolevæsen er ikke fuldt rustet til den store opgave med børn med utilstrækkelige sprogkunderskaber. Der bør sættes på at alle undervisere bliver uddannet i dansk som andetsprog, så det aktivt kan indgå i alle fag.

En stor kommune som København med en høj procent af børn, der taler flere sprog, bør sikre at den seneste forskning og viden om hvad der virker, bliver tilgængelig for den enkelte underviser. Tidligere havde en central afdeling i forvaltningen denne opgave. Det bør indtænkes, hvordan vi løser opgaven i kommunen fremover.

Skolebestyrelsen vil gerne sætte fokus på Udvidet rådgivning af forældre som et kardinalpunkt i en nødvendig udvikling. Rådgivningen skal helt ud i praksis. Skolebestyrelsen peger på, at der tidligere var godt udbytte af integrationsvejledere, der var tilknyttet skolerne. De er i dag placeret centralt langt væk fra skolerne og bruger en del af deres tid på forvaltningsopgaver i stedet for direkte rådgivning af forældre. Skolebestyrelsen opfordrer derfor til, at de igen placeres på skolerne.

Skolebestyrelsen støtter, at turboforløbene styrkes. De kan få nogle af især de store drenge, der ikke har fået nok ud af undervisningen, på sporet igen ved en intensiv indsats.

Venlig hilsen

Skolebestyrelsen ved Lundehusskolen

Publiseret den *BLIV HØRT* | Københavns kommunes digitale høringsportal
(<http://www.blivhoert.kk.dk>)

[Forside](#) > [Sprog og integration](#) > [Svar](#) > Høringssvar: Østerbro Lokaludvalg > Høringssvar: Østerbro Lokaludvalg

Høringssvar: Østerbro Lokaludvalg

Navn:

Østerbro Lokaludvalg

Postnr:

2100

By:

København Ø

Adresse:

Randersgade 35, parterre

Øvrige kontakt- oplysninger:

www.oesterbrolokaludvalg.kk.dk

Østerbro Lokaludvalg tager det gode oplæg vedr. sprog og integration til efterretning, og har ikke yderligere kommentarer.

Høring:

[Sprog og integration](#) ^[1]

Destinations URL: <http://www.blivhoert.kk.dk/svar/7082>

Links:

[1] <http://www.blivhoert.kk.dk/hoering/sprog-og-integration>

Tingbjerg d. 29. august 2014

Høringssvar på "Sprog og integration" fra MED-udvalget i klyngen Sommerfuglen.

Klynge BH5 "Sommerfuglen" består af 4 enheder med 400 børn 0-5 år, 100 ansatte og dækker boligområdet Tingbjerg.

Vi er helt enige i den indledende problemstilling om, at alle børn skal have lige muligheder, men vi er langt fra målet. Vores enheder er på grund af stor tosprogsandel og børn med svag socioøkonomisk familiebaggrund, helt særligt udfordrede. Der er masser af initiativer og der gives masser af ekstra penge, men vi når ikke de ønskede resultater. Vi har satset på at øge fagligheden hos de ansatte gennem kurser og uddannelses tilbud – øget antallet af pædagoger og fået ca. halvdelen af vores medhjælpere uddannet pædagogisk assistent.

Så langt, så godt!

Vores pædagoger med mange års erfaring fra arbejde i Tingbjerg er dygtige, men har ved de kursustilbud, det har været praktisk muligt at tilbyde, ikke kunnet udvikle deres pædagogiske praksis, så det bliver tydeligt, at børnenes livschancer øges. Initiativet "Tidlig indsats i Vuggestuen" har gennem sine 3 års tilbud om opkvalificering af ansatte i vuggestuegrupperne i metode og systematik ligeledes ikke slået igennem. F.eks. er metoden "Signs of safety" ikke blevet en del af hverdagen i alle vores enheders vuggestuegrupper, og der hvor det virker, opleves det som en mangel at ansatte i børnehavegrupperne, ikke har fået samme opkvalificering. Gennem vores forløb med "Tidlig Indsats i Vuggestuen" og "Klynger i Udvikling 2" har vi erfaret, at en opkvalificering af det pædagogiske personale via "inhouse learning" har effekt, og vi kunne ønske mere i den retning. Opkvalificeringen skal primært handle om sprog, forældresamarbejde, metode/systematik i det pædagogiske arbejde, sekundært om kultur møde, social udsathed og pædagogisk idræt.

Tingbjergs geografiske placering og dækningen af offentlig transport, gør det særdeles vanskeligt at give børnene oplevelser uden for ghettoen, så hvis man kunne veksle lidt af de ressourcer, man kunne påtænke at tilføre "Sommerfuglen" til 4 minibusser og/eller 8 ladcykler, ville vi på mange måder kunne komme langt.

Vi har arbejdet med en meget bevidst satsning omkring rekruttering, for af denne vej at få ansat pædagoger med en så høj faglighed, at de ville kunne give et løft. Desværre må vi konstatere, at vi kun formår at tiltrække halvt så mange ansøgere til vores ledige stillinger, sammenlignet med øvrige klynger i Vanløse/Brønshøj/Husum. Vi må ligeledes konstatere, at de pædagoger, der vælger at søge, ikke har kvalifikationer der kan medvirke til at løfte gruppen af allerede ansatte pædagoger.

Vores dygtige pædagoger udvikler i høj grad børnene, men som allerede nævnt, er vi udfordret af en stor tosprogsandel og børn med svag socioøkonomisk familiebaggrund. "Sprog og integration" har som "hjælp" beskrevet et forslag om tilførsel af et antal dygtige pædagoger. At vi har brug for alle de dygtige pædagoger, vi kan finde økonomi til, skal der ikke herske tvivl om, men vi kunne også nå langt med, at de dygtige pædagoger, vi allerede har ansat, får mulighed for at arbejde med / udvikle det enkelte barn endnu

mere. Det kunne blive virkelighed, hvis vi havde børnegrupper på 8-10 i vuggestuerne i stedet for 10-12, og 16-18 børn i børnehavegrupperne, i stedet for 20-22. Vi har i øjeblikket fysisk rum, i en af vores enheder, til en omfordeling af børnene, så en egentlig nednormering af de enkelte grupper kan blive virkelighed. I de 3 øvrige enheder er der brug for en aftale med "Plads og Kapacitet", for at et lavere børnetal kan blive en realitet. Vi har haft ønske om at anvende dele af de "sociale normeringer" til en nednormering af børnetallet / fastholdelse af personaletimer i grupperne, men dialogen med "Plads og Kapacitet" har ikke ført til en aftale, vi har kunnet bruge. Kunne vi anvende "sociale normeringer" på et niveau som tildelingen i indeværende år, kunne det betyde 2 børn færre i alle vores vuggestuegrupper og 4 børn færre i alle vores børnehavegrupper. Vi har således et stort ønske om en aftale om nednormering af børnegrupperne, gældende for 5 år, samt tilsagn om sociale normeringer niveau 2014 i samme tidsrum. Vi er meget åbne for forskning på indsatsen – der er afsat midler i puljen "sociale normeringer" til forskningsprojekter. Den arbejdsplads vi herefter vil kunne tilbyde, med faglig udvikling, færre børn i grupperne, en mulighed "for at gøre en forskel", vil tiltrække flere af de dygtige pædagoger vi har så hårdt brug for. De penge der er afsat til ekstra løn til de "superpædagoger" der tænkes ansat, kunne i stedet fint anvendes til at øge andelen af pædagogisk uddannet personale i dagtilbud, i et boligområde som Tingbjerg.

Der er ikke nok pædagoger med høj faglighed ansat i Sommerfuglen. Vi har en del ansatte der er søde, mødestabile, pligtopfyldende, men med helt utilstrækkelig faglighed i forhold til den opgave vi står over for. Det er medarbejdere, der ikke har et tilstrækkeligt niveau i dansk tale og skrift, til at kunne bidrage til at udvikle børnene i en klynge, hvor andelen af tosprogede er tæt på 100 %, og hvor arbejdet med udviklingen af børnenes sprog, er den helt store udfordring. Disse medarbejdere er ansat i enhederne i en tid, hvor kravene til ansatte i dagtilbud var anderledes, hvor kommunen havde et ønske om, at et dagtilbuds ansatte afspejlede det lokalområde, de var en del af. Der var dengang ikke stor søgning på de ledige stillinger, så man ansatte den bedst kvalificerede blandt ansøgerne og fik en medarbejder der er søde, mødestabile og pligtopfyldende, men som ikke matcher kravene i 2014 til høj faglighed og korrekt dansk talesprog. Det betyder samlet set et stærkt øget arbejdspress på de relativt få pædagoger med høj faglighed og fejlfrit dansk. Der skal stilles skærpede krav til de ansatte i Sommerfuglen, for at vi kan lykkes. I erkendelse af, at der er ansat pædagoger og medhjælpere, der ikke er i stand til, og ikke inden for en overskuelig tid vil blive i stand til, at arbejde på den måde der er brug for, må de kunne overflyttes til arbejde i klynger, hvor man prioriterer netop disse ansattes kompetencer, og derved skabe plads til ansættelse af personale med de kompetencer der er brug for i Sommerfuglen.

Vi har også "kammeratskabseffekt" i dagtilbud, vi oplever den bare virke negativt. Der er så mange, så udfordrede børn og familier, at de få ressourcestærke enten ikke kommer i dagtilbud eller er så få, at "kammeratskabseffekten" trækker dem ned / holder dem tilbage i udvikling.

Andre kræfter/tilbud i samfundet betyder indskrivning af børn i vores enheder, der i en alder af 4-5 år møder dansk kultur og sprog for første gang. Her tænkes på de forskellige former for dagpleje, samt de børn der passes hjemme. Det må være tydeligt, at et forældrepar, der er udfordret sprogligt, socialt, kulturelt og økonomisk, ikke er det bedste sted for et barn at opvokse / udvikles i, i de første vigtige leveår - de børn har hårdt brug for det læringsrum, vi tilbyder i vores enheder i Sommerfuglen. Vi oplever et stigende antal børn blive indskrevet i vores enheder, som 3, 4, 5 årige, børn der er særdeles understimulerede og med så ringe sproglig udvikling, at personalet finder det nødvendigt at søge særlig

støtte – psykolog, talepædagog, støttepædagog mv. Disse børn skulle have været indskrevet i vores enheder i en alder af 6-12 måneder – som det er nu, er det alt for sent. Disse børn ”fylder meget” i vores enheder, og trækker niveauet/chancen for udvikling yderligere ned, for børnegruppen som helhed.

Bjarne.

Hørings svar til Sprog og integration:

Vi har i NB4 haft sprog og integration på vores ledermøde 28/8-14, og her er vores kommentar.

Ad 1. vi vil gerne tilslutte os, at brug af metoder på baggrund af evidens er vigtigt. Vi vil derfor foreslå at, der vil være flere metoder at bruge, da metodefrihed er vigtig da vi har forskellige børn og personalegrupper.

Ad 3. vi kan ikke tilslutte os, at bedre løn til bedre kvalificeret personale skulle kunne løfte kvaliteten i de udsatte institutioner. Vi mener at personalegrupper generelt skal have et kompetenceløft, og der skal være mulighed for at arbejde i mindre grupper. En person med specifik viden og kompetencer, kan ikke alene løfte kvaliteten, da kvaliteten også er afhængig af den tid der er til rådighed. Vi mener, at der generelt er brug for et løft af sprogarbejdet. Den nyeste viden på dette område bør alle have mulighed for at få.

På vegne af klynge NB4

Helle Honstrup

MDI
Enghavevej 31, 1
1674 København V
Tlf. 3324 8100
info@mdi.dk
www.mdi.dk

Til Børne- og Ungdomsudvalget i Københavns Kommune

København den 28. august 2014

Høringssvar i forhold til sprog og integration

MDI finder det positivt at forslaget er sendt i høring. Som paraplyorganisation for en del selvejende institutioner i Københavns Kommune, har MDI følgende korte og komprimerede kommentarer og forslag til høringen om initiativer og reviderede målsætninger i forhold til sprog og integration:

MDI er enige i det vigtige i at styrke kerneydelsen i skoler og institutioner, så de understøtter alle børn og elevers udvikling, og på måder så det særligt kan understøtte de fagligst svageste elever i skolerne. Vi finder det desuden meget positivt, at mange af forslagene udspringer af dialogmøder med praktikere fra skoler, kommunale og selvejende institutioner, forældre samt fagforeninger. Vi noterer også positivt, at initiativerne er koblet til kommunes pædagogiske pejlemærker. Endelig at indstillingen generelt fremstår gennemarbejdet i forhold til de foreslåede initiativer til at understøtte tosprogede børns trivsel og udvikling.

Der er foreslået 7 hovedindsatser:

1. Krav til skoler og institutioner om brug af metoder og redskaber til at styrke vidensbaserede indsatser.
MDI støtter initiativet i forhold til, at det pædagogiske arbejde styrkes ved at metodevalg og pædagogiske tilgange i højere grad vælges på et evidensbaseret grundlag. Det vil styrke indsatserne i forhold til børnenes læring og de lokale pædagogiske og metodiske tilgange kan tilrettelæggelse og relatere sig til de øvrige mål og pædagogiske pejlemærker på området. Det er imidlertid væsentligt, at valg af metoder sker med udgangspunkt i den enkelte institutions pædagogiske værdigrundlag, mål m.v., så det sker i et helhedssyn og ikke ud fra én bestemt løsrevet metode, der skal anvendes.
2. Styrket vidensoverdragelse
MDI støtter, at forvaltningen i samarbejde med praktikerne i et pilotforsøg vil udvikle en model til videndeling af "Best Practice" på tværs af institutioner og typer af institutioner. Dette med henblik på at undgå, at værdifuld viden om det enkelte barns udvikling, trivsel, kompetencer m.v., ikke går tabt i overgangene. Integrerede institutioner og tæt samarbejde i netværk vil i den forbindelse medføre færre skift og tættere samarbejde om de enkelte børn.

Det er positivt, at dialogen om overgange også forankres i Stærkt Samarbejde via samarbejdsaftalerne mellem skoler, institutioner og klubber. Modellen foreslås udviklet som en it understøttet model (KMD stafetlog er nævnt i indstillingen). Det er i den forbindelse vigtigt, at det fra start sikres, at modellen ikke udvikles i et it system, som ikke kan omfatte selvejende institutioner, da in-

tentionen er at deltagerne skal vælges efter deres succes og dermed ikke bør udelukkes på grund af deres ejerform.

Vi savner et mere eksplicit fokus på inddragelse af forældrene i samarbejdsprocesserne, ligesom det vil være befordrende, hvis modellen kan understøtte, at den viden der overdrages mellem de enkelte steder sker ud fra et ressource syn; dvs. ud fra barnets eller den unges samt familiens styrker, i stedet for mangler.

3. Det bedst kvalificerede personale til de mest udfordrede institutioner

MDI støtter forsøg med support og incitamentsstrukturer i forhold til at tiltrække særlige ressourcer til institutioner, hvor behovet er særlig stort. Der bør imidlertid medtænkes mere permanente løsninger.

I den forbindelse kunne tænkes i forsøg med alternative modeller, fx med mindre børnegrupper, da størrelsen er meget afgørende for muligheden for nærvær og intensiv sproglig kontakt mellem pædagogen og det enkelte barn.

Der er erfaringer fra Italien, hvor de har dagtilbud og skoler, der skaber en positiv stemning omkring børn med fysiske og/eller psykiske handicap, og hvor man har reduceret børnetal, så der bliver tid og rum til at tage vare på børnene i udsatte positioner. Pædagoger og lærere får dermed tid til fordybelse både med det enkelte barn og børnegruppen. Ud over at give pædagogerne og børnene et lærings- og udviklingsmiljø, hvor de fagprofessionelle har færre børn at forholde sig til, så har velfungerende familier søgt stederne grundet færre børn i grupperne. Det har medført bedre vilkår for alle børn i gruppen og en større mangfoldighed af familier i dagtilbud og skoler.

4. Intensive læringsforløb

Det må være ambitionen, at effekten af folkeskolereformen kan dæmme op for dele af problematikken og understøtte en generel øget trivsel hos drengene med en mere kontinuerlig indsats, i stedet for kortvarige løse indsats.

Den foreslåede mentorordning bør være mere udbygget, hvis den skal kunne have den forventede effekt.

5. Udvidet rådgivning af forældre i understøttelse af deres børns læring

Vi bifalder i høj grad initiativer, der understøtter forældres muligheder for inddragelse og samarbejde om deres børns læring i skoler og institutioner. Som ekstra bemærkning er behovet ikke kun relateret til sprog. Behovet gælder alle familier i udsatte positioner.

Vi er enige i, at der er brug for en intensiv rådgivning af nyankomne familier med børn, som ofte slet ikke kender det danske samfund.

Som positivt eksempel kan nævnes en velkomstpakke 'Godt fra start' fra Aarhus kommune har haft god effekt. Den giver vejledning i hvordan man kan tale, synge, lege og læse sit lille barns sprog frem. Familierne får udleveret pakker med sprogstimulerende materialer til brug i hjemmet. I pak-

ken er der også formidling af viden om metoder til at understøtte den tidlige sprogtilegnelse, ligesom der sker overlevering af materialer sker ved hjemmebesøg.

Projektet bygger på erfaringer fra to af Aarhus kommunes igangværende indsatser; "Investering i børns fremtid" og "Eksperimentel undersøgelse af forstærkede indsatser over for børn med dansk som andetsprog i alderen 3-6 år". Projekterne bygger på hhv. den dialogiske læsning og på tanken om at stille materialer til rådighed for forældre til brug i hjemmet. Begge projekter har ført til positive resultater målt på de deltagende børns sproglige udvikling.

Man kunne tænke en model, hvor der i institutionerne etableres et miljø, hvor familierne kan komme og få den vejledning de har brug for. Desuden være i samspil med andre familier sammen med professionelle, der kan understøtte familiernes behov i forhold til deres børns udvikling og trivsel i de dagtilbud og skoler.

6. Ændret ressourceudmelding – pengene følger behovet

I forhold til skoleområdet virker det fornuftigt, at der er skelet til modeller for andre kommuner samt at der mere kritisk tages stilling, så ressourcen ikke udløses pr. automatik ved to-sprogethed, men ved behov og i et helhedsperspektiv også set i relation til Folkeskolereformen. Endelig med fokus på at der også er etsprogede, børn, der har behov for at blive understøttet i deres sproglige udvikling.

Vi støtter en omfordeling af ressourcerne fra skole til institutioner, så en tidlig indsats kan mindske behovet for kompenserende indsatser gennem barnets skoleforløb. Der er foreslået 1) skriftlige handleplaner for alle børn med sproglige udfordringer. 2) styrke pædagogernes forældresamarbejde og kompetencer til at vejlede forældre og 3) efteruddannelse af institutionsledere med fokus på mangfoldighedsledelse og tilrettelæggelse af sprogarbejde.

Det er meget relevante tiltag, det virker som det eneste imidlertid meget løst beregnet, at 10 mio. kr. kan dække indsatsen. Det foreslås derfor, at der i forbindelse med beregningerne på en ny ressourcemodel på skoleområdet, også mere præcist beregnes, hvad indsatsen på institutionsområdet kræver. Det er ærgerligt hvis der ikke afsættes nok midler til at gennemføre indsatsen, da den sandsynligvis vil være mere besparende end hvis indsatsen starter i skolen. Der er også forskningsmæssige erfaringer med at tidlig indsats er meget ressourcebesparende senere.

7. Fordelingstiltag (dagtilbud og skole)

Vi er enige i vigtigheden af at styrke den faglige og strategiske ledelse i institutioner og skoler, så lederne kan udarbejde strategier for implementeringen af de forskellige indsatser og pejlemærker.

I forhold til flytning af sproggrupperne fra fritidshjem til børnehaver, er det befordrende for børnene, at de kan være sammen med andre børn, der taler dansk sprog og ikke kun voksne, da meget sprog indlæres via legerelationer med andre børn. Der bør dog være opmærksomhed på om det er hensigtsmæssigt for børnene at skulle ad hoc placeres en gang om ugen forskellige steder rundt i byen.

Alternativt kunne etableres et sproghus, der er specielt indrettet til motoriske og sproglige legeaktiviteter for børn. Der kommer børn fra institutionerne, som har særligt brug for sproglig indsats og her kunne også sproggrupperne indgå. Styrken ved et sproghus er, at der kan ske en målrettet indsats ud fra tværfaglige behov talepædagog, fysioterapeut m.v. Desuden at alle børn, både et – og tosprogede kommer til huset.

Med venlig hilsen

Anders Zorck, Direktør og Ulla Engholm, Pædagogisk konsulent

Paraplyorganisationen MDI

29-08-2014

Nørrebro Lokaludvalg
Nørrebrogade 208
2200 København N

Telefon
2677 0582

E-mail
BC50@okf.kk.dk
EAN nummer
5798009800176

Høringssvar fra Nørrebro Lokaludvalg vedr. høring om Sprog og integration

Nørrebro Lokaludvalg støtter op om Brug Folkeskolens kommentarer og forslag i forhold til denne høring. Brug Folkeskolens høringssvar er vedhæftet.

Med venlig hilsen

Formand for Nørrebro Lokaludvalg
Uzma Ahmed Andresen

29-08-2014

Sagsnr.
2014-0165476

Dokumentnr.
2014-0165476-1

Et lokaludvalg i
KØBENHAVNS KOMMUNE

Nørrebro Lokaludvalg er en uafhængig lokal forsamling, der er oprettet af Københavns Kommune. Lokaludvalget fungerer som bindeled mellem københavnere i bydelen og politikerne på Københavns Rådhus.

Høring vedr. sprog og integration.

Overordnet er vi meget positive overfor de forslag der er sendt i høring vedr. sprog og integration. Vi bifalder en vidensbaseret tilgang til området, det er helt nødvendigt hvis indsatsen skal løftes at der anvendes en systematisk, forsknings- og vidensbaseret tilgang til arbejdet i kommunen.

Nedenfor følger vores kommentarer og forslag til forslagene.

Reviderede målsætninger

Vi bifalder indhold og ordlyd i målsætningerne. Vi anerkender behovet for at prioritere en tidlig indsats højere fremadrettet.

1. Krav til skoler og institutioner om brug af metoder og redskaber

Vi er enige i forslag. Vi finder det vigtigt at skoler og institutioner inddrager skolebestyrelser/forældrebestyrelser i arbejdet med metoder og redskaber, således at forældre på skolen/institutionen også er vidende om hvilke metoder der arbejdes med og hvilke resultater der opnås. Kompensation for at medvirke til vidensdeling er centralt, så der ikke går tid fra arbejdet med børnene/eleverne.

2. Styrket vidensoverdragelse

Flere gange har det været forsøgt at forbedre vidensoverdragelse mellem hjem, institutioner og skoler. En indsats det er centralt at få løftet ordentligt denne gang. Vi kan derfor kun opfordre til at BUF følger denne indsats nøje og justerer det nødvendige. Vi stiller os tvivlende overfor om et års projektperiode er tilstrækkeligt til at opnå de ønskede resultater?

3. Det bedst kvalificerede personale til de mest udfordrede institutioner

Vi anerkender at der er institutioner og for så vidt også skoler, der kan have brug for et "turn around". Og metoden med at skifte en større gruppe personale ud på en gang, synes fornuftig. Vi mener at der skal være velkvalificeret personale i alle institutioner. Vi oplever en indbygget modsatrettet problematik i den måde der ansættes og overflyttes personale på i institutioner og skoler. På den ene side ønsker vi gode arbejdsvilkår for de ansatte der passer/underviser vores børn, på den anden side oplever vi en alt for stor træghed i situationer hvor personale eller ledelse ikke løfter de opgaver de skal, og det er til skade for børnene og for sprog- og integrationsindsatserne.

Vi finder det vigtigt at der afsættes midler til organisationsunderstøttelse i forandringsprocessen. Vi har for mange dårlige eksempler på at skoler og institutioner sættes tilbage i udvikling under

organisationsforandringer, og vi synes at midler til understøttelse skal prioriteres. Spørgsmålet er om 75.000 er tilstrækkeligt pr institution?

4. Intensive læringsforløb

Vi støtter forslaget om intensive læringsforløb, men har dog følgende overvejelse. På den ene side er målet med sprog og integrationspakken at der sker et skift til en tidlig indsats, hvilket vi støtter på den anden side, er der også en forpligtelse til at sikre de unge vi har i folkeskolens ældste klasser nu, hvilket vi også er enige. På den lange bane bør en indsats med intensive læringsforsøg sættes ind så tidligt som muligt i indskoling eller mellemtrin, for at være bedst og billigst. 8. klasse er for sent. Vi savner en nærmere beskrevet strategi fra BUF for hvordan skiftet skal ske, uden af tabe flere årgange på gulvet?

5. Udvidet rådgivning af forældre i understøttelse af deres barns læring

Vi er enige i at forældre er en ressource for deres barns sproglige udvikling og øvrige læring. Vi mener også at der er behov for at arbejde mere målrettet med metoder til inddragelse af forældrene. Forslaget har to aktørgrupper professionelle og forældre. En dialog og rådgivningsfunktion hos de professionelle med henblik på af påvirke institutionsvalget og en kompetenceudvikling af forældre i forhold til at støtte deres barns sproglig udvikling bedre.

Beskrivelsen af de professionelle opgaver beskrives mest fyldigt. Vi savner i forslaget information om hvordan man konkret tænker sig at forældrene skal agere og støttes, hvordan man vil tilrettelægge indsatser sådanne at forældrene kompetencer for at hjælpe deres barn udvikles. Der er fokus på hvordan de professionelle skal yde, men ikke på hvordan det modtages. Den samme tendens kan vi konstatere i evalueringen af TIV.

Vi ved fra vores arbejde med forældresamarbejde på skoler, at der er et stort behov for at sikre at man rent faktisk når den forældregruppe man ønsker med de indsatser man gør. Alt for ofte gives information mundtligt eller skriftligt, og forældrene fanger ikke budskabet og kan ikke slutte ud af det de har fået, hvad de konkret skal gøre for at hjælpe deres barn. Konkrete opgaver, demonstrationer med efterfølgende egen gennemførelse, learning by doing er vejen frem. Vi har tidligere indsendt forslag til at udvide og udvikle TIV. Vi henviser hertil.

Vi vil foreslå at BUF inddrager vores erfaringer i udvikling af workshops og kompetenceudvikling af lærere og institutionspersonale.

6. Ændret ressourceudmelding - penge følger behovet

Vi støtter ændret ressourceudmelding og at pengene følger behovet. Det er vigtigt at processen for ressourcefordeling ikke bliver for administrativt tungt for skolerne. Der er i forvejen mange ekstra opgaver ved siden af kerneydelsen med undervisning, for netop de skoler der har mange

elever med særligt behov i sammenligning med skoler som ikke har så mange fra den elevgruppe. Derfor er yderligere arbejdsbyrde for at få de nødvendige ressourcer ikke optimalt.

Konsekvensen af en prioritering af tidlig indsats er selvk klart at ressourcerne skal flyttes til yngre børn. Det er dog vigtigt at BUF følger resultaterne tæt. Der skal sikres en hurtig effekt der ikke tabes årgange i forløbet. Samtidig som nævnt under intensive læringsforløb, skal der også være en strategi for de ældre årgange. Det er således hensigtsmæssigt at der i overgangsperioden inden resultaterne viser sig fra den tidlige indsats også tilføres ressourcer til at samle de elever op, der har behov for det.

7. Fordelingstiltag (dagtilbud og skoler)

Vi støtter at 15timers tilbuddet gradvist overflyttes til børnehaverne.

Vi støtter forslagene vedr. Københavnermodel 2.0 for så vidt angår heldagsskoler, transport og justeringer af modellen. Vi henstiller imidlertid til at BUF har et særligt fokus på Tingbjerg Heldagsskoles betingelser for at drive skole hvis elevgrundlaget udhules. Hvilke planer er der for støtte af skole. Hvordan brug de kompetencer og fag ressourcer der er på skolen bedst. Og hvordan arbejdes der med skolen som en del af den omgivende bydel og med boligpolitikken i København som er årsagen til skolens vanskelige situation hvad angår faldende søgning?

Vedr. Enighedspapir om sprogindsatsen i dagtilbud

Vedr. forældreinddragelse savner vi en beskrivelse af hvad succeskriteriet er for inddragelse af forældre og rådgivning af forældre. Vi ser desværre jævnligt at det institutionerne (og skoler) tror de har formildet til forældre ikke er nået frem til modtageren. Der ligger en opgave i at sikre sig at man arbejder med de rigtige metoder med forældreinddragelse.

Bilag:

Vores forslag:

Udvidelse og fortsættelse af Tidlig Indsats i Vuggestuen.

I vores forlag er vi inspireret af undersøgelsen: '30 million word gap' <http://www.aft.org/newspubs/periodicals/ae/spring2003/hart.cfm>, som påviser, at børn fra udsatte hjem ved 3 årsalderen har hørt 30 mio. færre ord, end et barn fra et uddannelsesvant hjem. Det medfører et efterslæb i forhold til det faglige niveau ved skolestart på ca to år. Et efterslæb som følger de udsatte børn gennem resten af skoletiden. (Hart og Risley, 1995, Frost; Niedersøe m.fl. 2006)

Det er ikke tids nok at fokusere på sproget, når børnene starter i skolen. Den tidlige indsats giver i den grad mening for at skabe chancelighed.

TIV har som mål at styrke børns sprog. Vores hovedfokus er, hvordan TIV kan udvikles i en retning, der bedst muligt kan bidrage til at minimere det sproglige efterslæb på min. to år, som børn i udsatte familier starter skolen med.

Kommentarer til Statusrapport for Tidlig Indsats i Vuggestuen, 2013:

Mange gode initiativer er i gang, og vi ser allerede nu et potentiale i at udbrede initiativerne til flere vuggestuer i kommunen. Det ser ud som om, at det i særlig grad er lykkedes at optimere samarbejde, koordinering og faglighed blandt personalet i institutionerne. Det faglige arbejde med børnenes sprog antages at være forbedret heraf, men man afventer, at TIV evalueres ved udgangen af 2014. Det er et godt udgangspunkt for at videreudvikle arbejdet med at løfte udsatte børns sociale og sproglige kompetencer. Det er uklart fra det materiale, vi har læst, hvordan arbejdet med at inddrage forældrene er foregået. Vi kan se, at der er fokus på afholdelse af samtaler og forældremøder. Men har TIV reelt lykkedes med at udvikle forældrenes muligheder og evner til at styrke børnenes sprog hjemme? Eks.: Vi ved, at der er lavet billedbøger i en vuggestue til hvert enkelt barn. Men har man lykkedes med at opnå, at alle forældrene kan bruge bogen hjemme til at tale med barnet, og er forældrene blevet i stand til at gøre det på en måde, som styrker barnets sprog?

En spørgeskema-undersøgelse er gennemført blandt forældrene. 68% har svaret, overvejende med positive vurdering af projekt TIV. Men baseret på vores erfaringer, må vi stille spørgsmålet: Har man reelt fat i de forældre, der har det største behov?

Vores forslag til videreudvikling af forældreinddragelsen i TIV:

Samtaler og forældremøder er ofte karakteriseret ved manglende tydelighed i forhold til, hvad man konkret skal gøre som forældre. *Learning by doing* er en god indgang til inddragelse af forældre der er: analfabeter, sprogligt vanskeligt stillede, eller har lavt uddannelsesniveau.

Tilbuddet om familieklasser, som vi kender fra folkeskoler er et godt eksempel på, hvordan man viser forældrene, hvordan man arbejder i skolen. Forældrene kommer med barnet i skole to dage om ugen i en periode, og sidder sammen med barnet og to lærere og arbejder med skolearbejde. Her er mulighed for at se og prøve selv og der er en lærer, der kan forklare og vejlede forælderen.

Vi foreslår derfor, at institutioner fra 0-6 år opretter et lignende tilbud. Et tilbud hvor institutionerne inviterer forældrene med til at deltage i aktiviteter og være med i institutionens dagligdag, hvor de kan se og prøve andre måder at tale med og lave aktiviteter med barnet.

Ligeværdighed er vigtigt i projektet. Derfor er det en god ide at invitere alle forældre indenfor i institutionen. Dette skal ikke være en proces af udskillelse og stigmatisering. Men institutionens personale skal have et særligt fokus på at inddrage forældrene til børn, der har særlige behov i forhold til sproglig udvikling.

Brug Folkeskolens erfaringer på skolerne i dag er, at mange forældre ikke er klar over, hvad de kan gøre for at støtte deres barn. Det giver hos en del forældre en følelse af afmagt og mistillid, når barnet ikke præsterer fagligt. Ofte resulterer situationer i konflikt med skolen, hyppige skoleskift m.m. Når det lykkes at få forældrene med i familieklasserforløb skabes et bedre og målrettet samarbejde om barnets udvikling.

Ved i højere grad at invitere forældrene indenfor, vil dette projekt have som sidegevinst, at forældrene føler sig anerkendt som en ressource. De vil opleve ikke bare at være en ressource for eget barn, men også som en ressource for hele børnegruppen. Det vil motivere og øge ejerskabet til institutionen.

Hvis KK opbygger et forløb, der trækker på erfaringerne fra Familieklasserne, organiseret i en genkendelig ramme af: 'familievuggestue', 'familiebørnehave' og 'familieklasser' skabes tillige en viden og tillid i overgangene fra vuggestue, til børnehave og til skole, som skaber tillid og tryghed blandt forældrene.

Primært mål: at lukke det sproglige præstationsgab.

Sekundært mål: at skabe genkendelighed og tryghed og en bedre 'uddannet' forældregruppe, der støtter elevernes sproglige udvikling.

Minoritetsdrengene

Det ses tydelig i det udsendte materiale, som forvaltningen også selv påpeger, at handling er påkrævet straks! Et fagligt løft af to-sprogede drenge må have top-prioritet.

Vi har skelet til 'Skolen i Byen's "Ni anbefalinger til bedre integrations i København".

Vores forslag:

Skolens professionelle skal arbejde med at sikre, at drengene mødes med positive og høje forventninger fagligt og socialt.

Skolerne og den enkelte lærer bør arbejde med systematisk at evaluere deres indsats for at motivere drengene.

Vi savner konkrete gode eksempler, og ser det her som en opgave for BUF at finde og dele metoder og gode eksempler, så den enkelte lærer og skole ikke skal famle sig frem. Findes de ikke i tilstrækkelig grad, må man med skolereformen som løftestang udvikle dem.

Brug Folkeskolen 140602

Publiseret den *BLIV HØRT* | Københavns kommunes digitale høringsportal
(<http://www.blivhoert.kk.dk>)

[Forside](#) > [Sprog og integration](#) > [Svar](#) > Høringssvar: Martin Bjerrum Puggaard > Høringssvar: Martin Bjerrum Puggaard

Høringssvar: Martin Bjerrum Puggaard

Navn:

Martin Bjerrum Puggaard

Virksomhed / organisation:

Lykkebo Skole

Postnr:

2500

By:

Valby

Adresse:

Vigerslevvej 141

Øvrige kontakt- oplysninger:

Tlf.: 36130020

Høring Sprog og integration

Skolebestyrelsen ved Lykkebo Skole har på sit møde den 25. aug. 2014 drøftet det fremsendte oplæg.

Vi synes intentionerne er gode, men det, der bekymre os, er det yderligere pres det lægger på lærerne, når de skal indgå i endnu et nyt tiltag. Et tiltag, der kræver, at de skal påtage sig endnu flere og nye arbejdsopgaver samtidig med implementeringen af den nye folkeskolereform.

Vi kan godt se, at det ligger i tråd med folkeskolereformen og tankerne om at få alle med og vil blot sende en advarsel om ikke at presse de ansatte på skolerne for hårdt. For at få gennemført skolereformen bedst muligt, må der ikke stilles så mange krav på en gang, at tingene bliver uoverskuelige.

På bestyrelsens vegne

Poul Hansen

Skolebestyrelsesformand

Lykkebo Skole

Høring:

[Sprog og integration](#) ^[1]

Destinations URL: <http://www.blivhoert.kk.dk/svar/7077>

Links:

[1] <http://www.blivhoert.kk.dk/hoering/sprog-og-integration>

29. august 2014

Høringsvar fra Skole og Forældre København vedr. Sprog og Integration

Skole og Forældre København ser positivt på intentionerne om en styrket evidensbaseret indsats og et øget fokus på forældreinddragelse i bestræbelserne på at øge tosprogede elevers udbytte af undervisningen. Skole og Forældre København opfordrer til, at integrationsvejlederne kommer tættere på skolerne igen, og at der oprettes en enhed i forvaltningen med fokus på tosprogsindsatsen.

Styrket vidensgrundlag

Vi er enige i behovet for en styrket indsats, som skal løfte det faglige niveau blandt de tosprogede elever. Derfor støtter Skole og Forældre København op om, at indsatsen skal gøre brug af metoder, som har et evidensbaseret grundlag. Vi støtter også op om tiltag, som skal sikre en bedre vidensdeling af resultatskabende indsatser.

Der er behov for et udredningsarbejde, af hvad der virker, ikke mindst på området for skole/hjem-samarbejdet. Det bør sikres, at den evidensbaserede viden implementeres på de enkelte skoler. Derfor støtter vi op om forslaget om, at der udarbejdes inspirationsmateriale til både skoler og institutioner med eksempler på evidensbaserede metoder, men også at viden spredes i form af aktionslæring og andet som foregår lokalt på skolen og tæt på lærernes praksis samt at lærernes netværk på tværs af skolerne styrkes.

For få projekter designes, så de kan evalueres efterfølgende. Derfor opfordrer vi til, at alle fremtidige projekter tilrettelægges, så det i højere grad bliver muligt systematisk at opsamle viden med henblik på forbedring af fremtidige indsatser.

Integrationsvejlederne ud på skolen

Skole og Forældre København beklager, at man har trukket integrationsvejlederne tilbage til områderne, da deres fokus bør være tæt på den enkelte skole og den enkelte familie. Integrationsvejlederne har gjort et godt arbejde med en praksisnær indsats, og vi opfordrer til, at dette direkte arbejde med forældrene styrkes fremover. Integrationsvejlederne skal desuden arbejde på at formidle viden om, hvad der virker til skoler, institutioner og forældre. Integrationsvejlederne skal også sikre, at viden om de enkelte elever ikke går tabt mellem overgange fra fx institutioner til skoler.

Stærk enhed i forvaltningen

Der skal være en stærk enhed i forvaltningen, som kan koordinere arbejdet med styrkelse tosprogsindsatsen på et vidensbaseret grundlag. Der ligger en masse erfaring og viden, som kan opsamles og bringes i anvendelse på skolerne gennem en systematisk og vedholdende indsats. En tilsvarende enhed er tidligere blevet nedlagt, og det finder vi beklageligt.

Tidlig indsats og forældreinddragelse

Forskningen dokumenterer gavnlige effekter af en tidlig indsats. Undersøgelser viser også, at det især er vanskeligt at inddrage forældre til tosprogede elever og resourcesvage forældre. Vi støtter op om forslaget om at styrke den tidlige indsats i daginstitutionerne – særligt med henblik på styrkelsen af pædagogernes

arbejde med forældreinddragelse. Omfordeling af ressourcer fra skoler til dagsinstitutioner skal dog ske under forudsætning af, at det ikke medfører forringelser af kvaliteten i tilbuddene på skolerne.

Turboforløb

For at sikre at de faglige færdigheder og motivationen styrkes for især de store drenge, som har haft et utilfredsstillende skoleforløb, støtter vi op om forslaget om udvidelse af turboforløb og koncentrerede sommerferieforløb.

På vegne af Skole og Forældre København
Jens Schjødt Thorsen
Formand

Østerbro 25-08-2014

Hørings svar omkring sprog og integration

Indledende bemærkninger

I Klynge Ø2 ønsker ledelsen i samarbejde med bestyrelsen og personalet at udtale os om sprog og integrationspakken.

Vi støtter målsætningen om, at alle børn skal have samme muligheder. Vi kan i vores daglige arbejde konstatere, at hver enkelt institution har sine egne udfordringer og muligheder, så derfor mener vi at en sprog- og integrationspakke skal være fleksibel, så der er plads til forskellige løsninger, der giver den bedst mulige løsning for både barn og institution.

Vi har i vores daglige arbejde integreret de pædagogiske pejlemærker i hele klyngen, og sprog- og integrationspakkens hovedindsatser passer godt ind her. Samtidig giver den nye muligheder for at opkvalificere det pædagogiske arbejde på sprog og integrationsområdet.

Særligt vil vi fremhæve vigtigheden af at opkvalificere samarbejdet med forældrene; det såkaldte forældrepartnerskab.

Krav om brug af metoder og redskaber

Vi er enige i at udvikling af nye metoder og værktøjer er vigtig, men der skal samtidig gives plads til den nødvendige refleksion og læring. Både blandt det pædagogiske personale og hos ledelsen.

Vi vil kraftigt anbefale, at nye metoder og redskaber får en robust fleksibilitet, så de kan tilpasses konteksten i de enkelte klynger og institutioner.

For at skabe en forståelse af at arbejde med nye metoder og redskaber, er det en ledelsesopgave, sammen med personalet, at få det implementeret til en fælles forståelse i personalegruppen. Det er en proces der kræver veluddannet personale,

Endelig er det også vigtigt at have fokus på balancen mellem tid til dokumentation og tid til børnene.

Styrket vidensoverdragelse

Vi er opmærksomme på, at det vigtige skift fra børnehave til skole, er et fikspunkt institutionerne til stadighed skal udvikle. En væsentlig udfordring her er, at børnehaverne skal forholde sig til mange forskellige skoler. Her kan en koordineret indsats være med til at skabe en større helhed.

Bedst kvalificerede medarbejdere

Vi er enige i, at der skal skabes udvikling i institutionerne og at medarbejderne er kernen i denne udvikling. Her er der forskellige løsningsmodeller, der indbefatter såvel opkvalificering af personale, mere tid til børnene samt en fleksibel økonomi.

Endelig er det vigtigt at få ressourcer til at opkvalificere særligt engagerede medarbejdere, der brænder for deres område, frem for kun at rekruttere sig til ekspertisen.

Intensive læringsforløb

God ide at se på anvendte initiativer. Vi vil foreslå, at det så vidt muligt foregår tæt på det daglige arbejde.

Rådgivning af forældre

Vi synes, det er afgørende, at hele familien er inddraget. Sprog og kultur kan give særlige udfordringer som den enkelte institution skal kende til.

Videreuddannelse af personalet i hvordan en helhedspræget indsats omkring familien kan ske, vil være et positivt tiltag.

Ressourcer

Vi vil anbefale, at institutioner, der er særligt udfordrede, kan få ressourcer til en profileret indsats.

Hvis der skal laves en succesfuld profileret indsats, er det samtidig vigtigt, at der fastlægges en langsigtet økonomisk ramme, der følger projektet til dørs.

I en travl hverdag, hvor der kun er ressourcer til at følge normeringen, bør der tilføres ekstra midler og/eller ekspertise, der sikrer at målene i sprog- og integrationspakken kan nås.

Med venlig hilsen

Niels Hansen
Klyngeleder
Klynge Ø2 – ”Firkløveret”
Tlf. 29 28 35 17
Mail: nh@buf.kk.dk

Engskolen

- *Specialskolen på Vesterbro*

Haderslevgade 6
1671 Kbh. V
Tlf: 3322 4306
www.engskolen.kk.dk
mail@engskolen.kk.dk

25. august 2014

Høringssvar vedr. sprog og integration fremsendt af skolebestyrelsen ved Engskolen

Generelle kommentarer

Som skolebestyrelse for en skole for børn med lettere generelle indlæringsvanskeligheder, med ca. 60 % tosprogede elever og med en høj andel af elever med svag socioøkonomisk baggrund, glæder det os, at børne- og ungdomsudvalget kontinuerligt har fokus på at sikre, at alle børn får den støtte, som er nødvendig, når alle skal have lige muligheder.

Indledningsvis vil vi nævne, at vi anser det som problematisk, at høringsfristen på så omfattende et høringmateriale pga. sommerferien reelt set kun er 40 dage. På de allerfleste skoler- inklusive Engskolen - sidder der nye skolebestyrelser, der først i denne måned skal konstituere sig. Det havde været hensigtsmæssigt, hvis man havde udskudt denne høring bare en måned, samt opdelt den i flere og mindre høringer målrettet relevante parter. Vi er overbeviste om, at børne- og ungdomsudvalget derved havde modtaget flere og mere omfattende høringssvar fra byens skoler.

Kommentarer til de konkrete bilag

Bilag 1A Krav til skoler og institutioner om brug af metoder, redskaber mv.

På Engskolen arbejder vi kontinuerligt med at afprøve nye metoder og redskaber for at optimere elevernes læring. Det er de konkrete og individuelle mål for den enkelte elev, der er afgørende for de valg, vi efterfølgende foretager i forhold til metoder og redskaber. Valg af metoder og redskaber foretages dels på baggrund af evidensbaseret viden, dels på baggrund af de erfaringer, vi har gjort os igennem årene og stadig gør os dagligt i mødet med den enkelte elev.

1. Metodekrav

Det er vores erfaring, at undervisningsdifferentiering som overordnet princip i undervisningen giver gode læringsresultater. Hvis man følger dette princip – er det læringsmålene for den enkelte elev, der afgør det efterfølgende valg af metoder og redskaber. Vi kan derfor ikke tilslutte os det udsendte forslag om, at man på den enkelte skole skal forpligtes på at følge en eller flere bestemte metoder i sprog- og integrationsarbejdet. Vi anbefaler, at børne- og ungeudvalget i stedet udviser tillid til, at man på skolerne rent faktisk er i stand til at træffe de rigtige beslutninger om metoder og redskaber, relateret til den enkelte elevs læringsmål.

Forslaget om, at den lokale leder forpligtes, med afsæt i data om børnenes faktiske læring og udvikling, til løbende med medarbejderne, at drøfte arbejdet med at skabe læring og udvikling hos børnene ser vi positivt på. Det samme gør vi på forslaget om, at den lokale leder forpligtes til at arbejde på at opbygge en kultur, hvor kollegial og ledelsesmæssig observation, sparring og feedback på sprog- og integrationsarbejdet er en naturlig del af det lokale arbejde og aktivt efterspørges af medarbejderne.

2. Vidensdeling af best practise

Forslaget om, at skole-/klyngeleder forpligter sig på at dele viden om resultatskabende indsatser med andre skoler/institutioner ser vi positivt på. Vi er enige i, at det som minimum vil kræve, at disse enheder tildeles økonomisk kompensation for anvendelsen af tid i andre enheder. Vi foreslår desuden, at de skoler og institutioner, der er særligt dygtige til sprog- og integrationsarbejdet udpeges som kompetencecentre til glæde for de øvrige skoler og institutioner.

Videre proces

Vi foreslår, at børne- og ungeudvalget i alle sammenhænge, hvor der tilrettelægges processer for skolerne, medtænker, at implementeringen af folkeskolereformen er en opgave, der kræver at alle ansatte i denne tid i forvejen løfter ekstra. Vi anbefaler derfor, at børne- og ungeudvalget, når de pålægger skolerne at indgå i nye og flere processer – og at løse nye opgaver på nye måder – medtænker, at høj trivsel og et godt arbejdsmiljø er afgørende for høj faglig kvalitet i løsningen af kerneopgaven.

Bilag 1B Styrket vidensoverdragelse

På Engskolen, som er en specialskole, har vi et stort fokus på, at viden om og erfaringer gjort med det enkelte barn ikke må gå tabt i overgangene mellem Engskolen og institutionen/skolen. Dette gælder både, når barnet indskrives på Engskolen, samt når barnet overleveres til anden skole eller uddannelsesinstitution.

Ved vores indskrivnings- og overleveringsmøder deltager derfor et bredt udsnit af afgivende og modtagende personale, skolens ledelse og ikke mindst forældrene. Ved møderne er der mulighed for at spørge ind og uddybe. Ved møderne kan forældrene komme på banen, supplere og nuancere. Når møderne slutter, er der givet et fyldestgørende og yderst kvalificeret billede af det enkelte barn, dets kompetencer og udfordringer. Det sker sjældent, at det pædagogiske personale efterfølgende bliver overrasket over, hvor barnet er i sin udvikling.

Skolebestyrelsen på Engskolen stiller sig tvivlende overfor om et nyt it-system rent faktisk kan sikre, at værdifuld viden og erfaring om børn og unges udvikling, trivsel og kompetencer ikke går tabt i overgangene. Der vil skulle bruges megen administrationstid på at udfylde skemaer om barnet. Skemaer som vi forestiller os, sjældent vil give et fyldestgørende billede af det enkelte barn. Vi formoder, at det afgivende og modtagende personale derudover oftest vil skulle afholde et opfølgende møde omkring skemaet og de indskrevne oplysninger om barnet.

Skolebestyrelsen ved Engskolen anbefaler derfor, at man i stedet arbejder på at udvikle en model, hvor skoler og institutioner forpligtes på at afholde ordentlige overleveringsmøder omkring de udsatte og sårbare børn, der starter på nye institutioner og skoler. Det vil være en selvfølge at afgivende og modtagende fagprofessionelle, samt forældrene deltager i overleveringsmødet, således at ingen erfaringer og vigtig viden om barnet går tabt ved overgangen.

Bilag 3 Intensive læringsforløb

Skolebestyrelsen ved Engskolen ser umiddelbart positivt på forslaget om at afprøve intensive læringsforløb med tosprogede drenge i sommerferien.

På Engskolen oplever vi ofte, at de elever, som vi tilbagesluser til de almene skoler, netop er de tosprogede drenge. Det er ikke vores oplevelse, at de tosprogede drenge oftere end etnisk danske drenge har lettere generelle indlæringsvanskeligheder. Men tosprogsudfordringer fylder ofte meget hos den enkelte – og det vil derfor blive interessant, at følge resultaterne af de intensive læringsforløb for denne gruppe af børn. Skulle man være interesseret i at inddrage specialskolerne i disse læringsforløb, vil vi gerne deltage.

Bilag 4 Udvidet rådgivning af forældre i understøttelse af deres børns læring

Skolebestyrelsen ved Engskolen ser positivt på børne- og ungeudvalgets fokus på forældreinddragelse. På Engskolen har vi i mange år arbejdet på at udvikle vores samarbejde med forældrene omkring børnenes læring og skoledage. Vi kan derfor kun understøtte nødvendigheden af fokus på dette område. Vi undrer os over størrelsen på de beløb, der er afsat til indsatsen. Rådgivning af forældre i hele Københavnsområdet, udvikling af dialogværktøjer og praksisnær kompetenceudvikling af lærere og pædagoger synes umuligt, at opnå for det afsatte beløb på 350.000 kr årligt. Hvis børne- og ungeudvalget vitterligt ønsker, at skabe udvikling og styrke forældreinddragelsen, skal de afsatte midler også afspejle den nødvendige og seriøse indsats, der skal gøres. På Engskolen oplever vi ofte, at forældrene bliver overraskede over, hvilket tilbud, vi som specialskole kan tilbyde. Oftest synes det som om, at information til og rådgivning af forældrene omkring skolevalg ikke har været tilstrækkelig inden barnet visiteres til specialskolen. Vi anbefaler derfor, at specialskolernes kommende forældre medtænkes i rådgivningstilbuddet.

Bilag 5 Ændret ressourceudmelding – pengene følger behovet

1. ændring af økonomimodel for skoler

Skolebestyrelsen ved Engskolen ser positivt på Børne- og Ungeudvalgets fokus på, at pengene skal følge behovet. Vi har meget længe undret vi os over, hvorfor Engskolens elever, der ud over deres problemer med generelle indlæringsvanskeligheder i mange tilfælde også har diagnoser som f.eks. ADHD eller autisme, får tildelt en væsentlig lavere elevpladspris end normalt begavede elever med ADHD eller autisme. Engskolens elever, der har flere samtidige problematikker, vil kunne profitere af langt mere støtte i undervisningen end vores nuværende budgetudmeldinger kan bære. Vi oplever, at vi – hvis pengene rent faktisk fulgte behovet – kunne løfte Engskolens børn endnu mere og lære dem endnu mere – end vi lykkes med i dag. Det glæder os derfor meget, at man nu har opmærksomhed på, at pengene skal følge behovet.

På Engskolen får vi udmeldt midler på både to-sprogskriterier og sociale kriterier. Disse midler bruger vi i vores arbejde på at øge chanceligheden for de tosprogede børn; Dette sker blandt andet ved at vores tre sprogcenterlærere lægger mange timer og et stort arbejde i alle vores klasser. Denne indsats – kombineret med det øvrige pædagogiske arbejde har resulteret i, at vi stort set hvert år lykkes med, at tilbagesluse tosprogede elever til almenskoler i vores nærområder.

Vi oplever, som beskrevet i høringsmaterialet, at nogle af vores elever udløser ekstra ressourcer fra både to-sprogskriterierne og de sociale kriterier. Disse elever, der både har sproglige og sociale udfordringer, kræver en helt særlig indsats, der ofte omfatter et stort familiearbejde, samt udvidet samarbejde med fritidsinstitutioner og fx socialforvaltningen. Vi beder børne- og ungeforvaltningen have en særlig opmærksomhed på, at disse elever rent faktisk har et dobbelt behov for særlig indsats, hvis det reelt skal være muligt, at opnå chancelighed. Vi beder børne- og ungeforvaltningen have en særlig opmærksomhed på den forringelse i mulighederne for at opnå chancelighed, det rent faktisk giver, hvis man i den nye økonomimodel ikke kan tildeles midler ud fra både to-sprogs- og sociale kriterier.

Det foreslås, at tildelingen skal fokusere på elever med sproglige udfordringer og ikke antallet/andelen af tosprogede elever. Dette forslag kan vi sagtens tilslutte os. Men hvem skal vurdere om barnet har sproglige udfordringer? Og hvordan skal dette vurderes? Vi stiller os tvivlende overfor om der findes testmateriale, der er så omfattende, at det kan kortlægge alle de sproglige udfordringer de tosprogede elever har. Især på specialskolerne oplever vi, at diverse testmaterialer er mangelfulde, når det gælder vores tosprogede elever.

Det foreslås, at tildelingen i et vist omfang skal være tidsbegrænset. Umiddelbart vil dette forslag medføre et stort og omfattende vurderingsarbejde gentagende gange i barnets skoletid. Det er derfor vigtigt, at børne- og ungeforvaltningen tager stilling til, hvem der skal udføre dette arbejde – hvordan arbejdet skal udføres – samt hvorledes det sikres, at der på specialskolerne tages hensyn til de særlige problematikker, der gør sig gældende for vores elevgrupper.

2. Omlægning af ressourcer fra skoler til dagtilbud

Det foreslås, at der i alt flyttes 10 mio.kr. fra skoleområdet til daginstitutionsområdet.

Dette forslag kan vi på ingen måde tilslutte os.

I vores optik giver det ingen mening, at fratage skolerne de midler, som de skal bruge i arbejdet med de elever, der er på skolerne nu, for så at tildele disse midler til daginstitutionerne, der arbejder med de børn, der træder ind på folkeskolerne i de kommende år. Det kan godt være, at chanceligheden for børnehavebørn forøges – men for skolebørnene vil konsekvensen være, at den falder i samme periode. Vi foreslår derfor, at børne- og ungeforvaltningen finder den nødvendige sum til arbejdet i daginstitutionerne andet steds end i folkeskolerne.

Besparselsen på folkeskolerne kan man så lave, når indsatsen i daginstitutionerne slår igennem i folkeskolen og behovet for støtte dermed falder.

**På vegne af Skolebestyrelsen på Engskolen
Maria Bælum - skoleleder**

Hørings svar: Sprog og integration 2014

Krav om brug af metoder og redskaber: evidensbaseret viden og systematik.

Vi har gode erfaringer med konkrete metoder, bl.a. tematisk sprogarbejde, dialogisk læsning, sprogvurderinger. Vi vil gerne understøtte kravet om anvendelse af evidensbaserede metoder som udgangspunkt for en fælles indsats i den enkelte enhed.

Styrket vidensoverdragelse: mere systematik.

Vi oplever, at vi i forvejen har et grundigt og systematisk samarbejde på Christianshavn i forbindelse med overgange til fritidshjem og skole. Vi vil gerne fortsætte dette og ser en fordel i digitale overleveringer.

Bedst kvalificeret personale til de mest udfordrede institutioner.

Vi vil gerne støtte en målrettet kompetenceudvikling, og vi ser gerne at medarbejdere med særlige ressourcer kan spille en væsentlig rolle.

Vi stiller spørgsmålstejn ved incitamenter til den enkelte, idet pædagogisk arbejde afhænger af en fælles indsats.

Vi foreslår i stedet fælles opkvalificering og peger på muligheden for at videreuddanne sprogansvarlige til at kunne varetage opgaven som sprogkonsulenter, som virker i andre enheder i et begrænset tidsrum.

Intensive læringsforløb: turboprojekter mv.

Vi vil gerne udtrykke en skepsis i forhold til denne løsning i dagtilbudsregi, da vi mener, at vores ressourcer bliver brugt bedre i hverdagen.

Udvidet rådgivning til forældre.

Vi ser muligheder i at kunne give forældre øget viden på småbørnsområdet. Vi er dog varsomme over for tanken om at etablere denne rådgivning med medarbejdere fra vuggestuer, som i større eller mindre grad tages ud af en medarbejdergruppe, hvor de spiller en væsentlig rolle.

Ændret ressourceudmelding: pengene følger behovet.

Vi er enige i, at det er vigtigt med en tidlig indsats. Derfor er det vigtigt at sikre, at en omfordeling af ressourcer øremærkes sprogforløb. Vi mener, at disse midler bør tilfalde en klynge, som kan målrette indsatsen efter behov, frem for at de fordeles mellem de enkelte enheder.

Fordelingstiltag: sproggrupper i dagtilbud.

Vi kan følge ideen om 15t sprogtilbud som inklusion i leg og læringsmiljøer, men sproggruppernes størrelse stiller store krav både til pladsforhold og enhedens størrelse. Vi peger på, at enheder med 4-5 børnegrupper er for små til at lægge hus til 15-20 ekstra børn, der har brug for en særlig indsats.

På vegne af Klynge IB8:

Mie Vogelius Jørgensen (Pædagog og sprogansvarlig)

Pia Hansson (Pædagogisk leder)

Clive Maclay (Klyngeleder)

Publiseret den *BLIV HØRT* | Københavns kommunes digitale høringsportal
(<http://www.blivhoert.kk.dk>)

[Forside](#) > [Sprog og integration](#) > [Svar](#) > Høringssvar: Morten Leer > Høringssvar: Morten Leer

Høringssvar: Morten Leer

Navn:

Morten Leer

Virksomhed / organisation:

Frederiksgård Skole

Postnr:

2720

By:

Vanløse

Adresse:

Frederiksgård Allé 13

Øvrige kontakt- oplysninger:

Skoleleder

Dato: 28/8-2014

Høringssvar fra skolebestyrelsen på Frederiksgård Skole vedr. Sprog og integration

Dette høringssvar forholder sig til bilag 6, ændret ressourceudmelding:

Målsætningen i Københavns kommune (BUF) om at alle børn skal have lige muligheder, og at der skal være fokus på at styrke kerneopgaven i skoler og institutioner på en måde, der vil have betydning for alle børn og elever – men særligt have betydning for de fagligt svageste, har i skolebestyrelsen givet anledning til at drøfte om de eksisterende bevillingstildelingsmodeller på specialskoleområdet tager højde for dette?

Den nuværende model synes ikke at tage udgangspunkt i en konkret vurdering af elevernes specifikke behov. Skolebestyrelsen er enig i, at der skal udarbejdes bevillingstildelingsmodeller på specialskoleområdet, som i højere grad tager udgangspunkt i elevernes faktiske behov ud fra en samlet vurdering af funktionsniveau, hvor kriterier for trossprogethed, den kognitive vurdering, diagnoser og funktionsnedsættelser, socialkriterier og andre indgår.

I den forbindelse ønsker skolebestyrelsen at stille følgende spørgsmål:

Hvad er årsagen til at børn og unge i specialområdet i Københavns kommune, med både generelle indlæringsvanskeligheder og andre diagnoser som f.eks. ADHD og autisme, får tildelt færre ressourcer på nuværende bevillingstildelingsmodel end tilsvarende normalt begavede børn og unge med diagnoser indenfor ADHD og autismspektret i specialskoleregi?

I forbindelse med at forvaltningen senest i foråret 2015 vil fremlægge forslag til ændringer af bevillingstildelingsmodellerne for almene- og specialskoler til ikrafttræden

august 2016, ønsker skolebestyrelsen at der i den kommende analyse bl.a. ses på, hvorledes tosprogsprocenten fordeler sig på specialskoletilbuddene i Københavns kommune, og i den anledning få fokus på om alle børn får lige muligheder i forhold til en ressourceudmelding.

Frederiksgård Skole, som er et specialtilbud for elever med generelle indlæringsvanskeligheder, har omkring 60 % tosprogede elever. Heraf er der en stor andel af tosprogede drenge. I forbindelse med specialreformens implementering, ser vi at der er sket en stigning i antallet af elever som har flere/andre diagnoser end bare generelle indlæringsvanskeligheder. Det gør sig særligt gældende indenfor autismespekteret samt på ADHD området.

På vegne af skolebestyrelsen

Gunilla Bender
Formand for Skolebestyrelsen på
Frederiksgård Skole

Høring:

Sprog og integration ^[1]

Destinations URL: <http://www.blivhoert.kk.dk/svar/7071>

Links:

[1] <http://www.blivhoert.kk.dk/hoering/sprog-og-integration>

Publiseret den *BLIV HØRT* | Københavns kommunes digitale høringsportal
(<http://www.blivhoert.kk.dk>)

[Forside](#) > [Sprog og integration](#) > [Svar](#) > Høringssvar: Skolebestyrelsen > Høringssvar: Skolebestyrelsen

Høringssvar: Skolebestyrelsen

Navn:

Skolebestyrelsen

Virksomhed / organisation:

Kirkebjerg Skole

Postnr:

2720

By:

Vanløse

Adresse:

Vanløsehøj 4

27.08.14

Høringssvar - Sprog og integration.

Skolebestyrelsen ved Kirkebjerg Skole ser optimeringen af indsatsen omkring chancelighed for alle børn og unge i København som yderst væsentlig og ser generelt positivt på de tiltag som høringsmaterialet skitserer for at sikre bedre muligheder for elever med udfordringen omkring sprog og integration.

I forhold til de mange tiltag som beskrives og foreslås i materialet vil skolebestyrelsen dog anbefale følgende ændringer:

- At der omkring den ændrede resurseudmelding og omfordeling ikke på en gang overføres de foreslåede midler (10 mill) fra skoleområdet til daginstitutionerne.

Skolebestyrelsen anerkender det vigtige i en tidlig indsats, men effekten af en sådan indsats vil ikke være umiddelbar aflæselig de første år og omfordelingen vil medføre en kvalitetsforringelse af skolernes indsats over for netop disse elever inden resultatet af den tidlige indsats er målbar og effektueret. I denne sammenhæng vil Skolebestyrelsen derimod pege på en overgangs-/ indfasningsordning hvor skoler og daginstitutioner begge får resurser til at sikre en ordentlig indsats for disse elever, så ingen elever oplever at miste støtten til den nødvendige sproglige og integrationsmæssige indsats. Dette nødvendiggør dog i en periode tilførsel af yderligere resurser til dette vigtige tiltag for at målsætningen kan opfyldes.

- At der omkring Københavner model 2 indføres en bus/taxa ordning ved modtageskoler som sikrer bedre udnyttelse af de reservede pladser. Kirkebjerg Skole har de sidste år reserveret flere pladser til elever fra Københavnermodel 2, men har kun oplevet et meget lille elevoptag. Baggrunden er at der ikke findes en tidsmæssig rimelig og direkte forbindelse med offentlig trafik. Kirkebjerg Skole udbygges i øjeblikket til 5 spor og har derfor en meget stor lokalekapacitet på sigt, som klart kunne blive mere virksom og udnyttes bedre i forhold til intentionerne i Københavnermodel 2.

Det er en klar erfaring både i skolen og forvaltningen, at der skal et særligt tiltag til omkring en rimelig transportmulighed fx busordning. En sådan ordning behøver ikke omfatte alle modtageskoler, men kun de som trafikalt er placeret uhensigtsmæssigt.

Skolebestyrelsen ved Kirkebjerg Skole

Kenneth Wolstrup
Formand

Høring:
Sprog og integration ^[1]

Destinations URL: <http://www.blivhoert.kk.dk/svar/7069>

Links:
[1] <http://www.blivhoert.kk.dk/hoering/sprog-og-integration>

Hørings svar vedrørende sprog- og integration

BUPL Hovedstaden mener, at der er mange positive takter i udspillet om integrationsindsatsen i Børne- og Ungdomsforvaltningen i Københavns Kommune.

Det er særligt positivt, at effekten af høj pædagogisk kvalitet i dagtilbud og en styrket tidlig indsats fremhæves som bærende faktorer i en vellykket sprog- og integrationsindsats. Principperne for indsatserne som er ekspliciteret i baggrundspapiret kan vi i BUPL Hovedstaden kun anerkende og bakke op om.

Kvaliteten af dagtilbuddene har som skrevet afgørende betydning for børns fremtidige liv, som det også pointeres og underbygges forskningsmæssigt.

Vi anerkender de elementer der nævnes i definitionen af kvalitet i dagtilbud (side 6, bilag 9), men et meget væsentligt element mangler: Antallet af pædagoger pr. barn – altså normeringen i institutionen – er en afgørende faktor for den pædagogiske kvalitet og derved for en vellykket integrationsindsats. Forbedring af normeringen bør derfor spille en større rolle i de foreslåede tiltag på området.

BUPL Hovedstaden har kommentarer til følgende hovedindsatser:

1. Krav til skoler og institutioner om brug af metoder og redskaber

Det er yderst vigtigt i denne indsats, at valg af metoder og redskaber sker i tæt samarbejde med praksis. Én metode vil ikke nødvendigvis have samme positive effekt i forskellige institutioner med forskellige børnegrupper. Vi ønsker samtidig at pointere vigtigheden i, at tilgangen til en styrket indsats gennem systematisk brug af metoder skal repræsentere et bredt læringssyn med fokus på børns sociale udvikling og ikke alene have fokus på indlæring af specifikke og målbare kompetencer. Det er også essentielt, at kravet om brug af evidensbaserede metoder følges op med sparring og evt. kompetenceudvikling af ledere og medarbejdere i implementeringsfasen.

3. Det bedst kvalificerede personale til de mest udfordrede institutioner

BUPL Hovedstaden mener ikke, at lønkomensation som incitament til at tiltrække særligt dygtige pædagoger til de mest udfordrede institutioner er den bedste løsning. For at skabe flere høj kvalitetstilbud er det vigtigt at kigge på mange forskellige faktorer – og særligt normeringen i institutionen. Der foregår i øjeblikket konstruktive drøftelser mellem forvaltningen og de faglige organisationer om en samlet pakke for en styrket tidlig indsats, som bl.a. indeholder mulighed for mindre børnegrupper, kompetenceudvikling af personalet samt ledelsesunderstøttende tiltag. Disse drøftelser munder ud i et samlet forslag til budgetforhandlingerne, som ifølge vores anbefaling kan erstatte forslaget om lønmidler til særligt dygtige pædagoger i udfordrede institutioner.

4. Intensive læringsforløb

Det er vigtigt at tænke pædagoger ind som deltagende faggruppe i forhold til dette tiltag. Både før under og efter forløbene: Det opsøgende arbejde med at spotte og motivere børn og unge, der vil kunne profitere af intensive læringsforløb, skal foregå i samarbejde med pædagoger fra fritidshjem og klubber. Pædagoger bør også indgå som en del af det tværfaglige personale i udviklingen og afholdelse af forløbene og særligt vil det være oplagt at den foreslåede mentorordning, som er en meget vigtig del af forslaget, bemannes med pædagoger.

7. Fordelingstiltag – dagtilbud og skole

Forslaget om at flytte placeringen af 15-timers sprogtilbud til almindelige daginstitutioner er yderst fornuftig, såfremt det kan lade sig gøre kapacitetsmæssigt og sker i dialog med de

pågældende institutioner. BUPL Hovedstaden vil dog foreslå, at der tages et yderligere skridt i forbedring af ordningen ved i højere grad at lade tilbuddet være en integreret del af institutionens virke. På denne måde vil tilbuddet ikke alene have karakter af sprogstimulering, men også i højere grad blive en pædagogisk og socialt forebyggende indsats over for denne børnegruppe.

Det kræver at institutionen får tildelt midler til at varetage arbejdet med disse børn og deres familier, og at børnene eksempelvis indgår som en del af kriterierne for tildeling af sociale normeringer, selvom de ikke formelt er indskrevet i institutionen. Pædagogerne kan herved gennem forældresamarbejde være med til at nedbryde eventuelle barrierer som kan være årsager til fravalget af daginstitutionsplads. Herigennem kan der arbejdes med at skabe incitament for at børnene meldes ind i institutionen ved at forældrene oplever, hvorledes barnet profiterer af den pædagogiske indsats og det sociale liv i en daginstitution.

Enighedspapir om sprogindsatsen i dagtilbud

BUPL Hovedstaden takker for samarbejdet om udarbejdelsen af dette papir. Vi vil dog pointere, at det vedhæftede enighedspapir (bilag 8) ikke er den opdaterede version, der er indgået aftale om. Den rigtige version vedhæftes dette hørings svar.

Med venlig hilsen

Henriette Brockdorff, formand for BUPL Hovedstaden

19-05-2014

Sagsnr.
2014-0098764

Dokumentnr.
2014-0098764-7

Sagsbehandler
Thomas Etlar Frederiksen

Bilag 8 - Enighedspapir om sprogindsatsen i dagtilbud

"Selv om børns evne til at tilegne sig sprog er bemærkelsesværdig, så er den ikke magisk" (Hoff 2012)

Tilbage i 2011 udarbejdede Børne- og Ungdomsforvaltningen et enighedspapir i samarbejde med de faglige organisationer LFS og BUPL. Enighedspapiret beskrev de pædagogiske principper for sprogindsatsen i de københavnske daginstitutioner. Papiret blev udarbejdet i forbindelse med, at det daværende Børne- og Ungdomsudvalg skulle tage stilling til en række integrationsinitiativer (Integrationspakken BUU 08.06.11).

Der er fortsat mange børn, der starter i skole uden tilstrækkelige sproglige kompetencer. Et begrænset sprog øger risikoen for at børnene ekskluderes fra sociale og faglige fællesskaber, hvilket kan influere negativt på børnenes trivsel, selvværd og muligheder for læring. Et begrænset sprog er også et demokratisk problem og udfordring. Det er derfor det pædagogiske personales opgave at være med til at sikre forsat udvikling af en demokratiske og dialogisk kultur i børn og unges hverdagsliv.

LFS, BUPL og Børne- og Ungdomsforvaltningen blev i forbindelse med Chancelighedspakken enige om at udarbejde et nyt enighedspapir. Enighedspapiret skal sikre et fælles sprog og retning for sprogindsatsen samt en videreudvikling af feltet, som tager højde for de aktuelle udfordringer i København.

Sprog – et værktøj

Når der her i notatet anvendes ordet *sprog*, er der tale om en bred definition som dækker over det talte sprog, sprogforståelse, skriftsprog, flersprogethed, kropssprog, billedsprog, musiske udtryk med mere.

Evnen til at lære sprog er en del af et medfødt beredskab, og børn har i udgangspunkt lyst til at lære. Læringen finder sted hele tiden. Det sker både i spontane oplevelser og leg, og ved at pædagogen giver mulighed for at opleve, eksperimentere og fordybe sig. Derfor er det en forudsætning for den optimale læringsituation, at den bygger på barnets kompetencer og potentialer.

Sproget er et vigtigt værktøj, når det gælder læring. Sproget gør det muligt for børnene at tilegne sig viden om deres egen verden og omverdenen, og sproget støtter børnene til at forstå, hvorfor verden ser

Pædagogisk Faglighed

Gyldenløvesgade 15
1502 København V

Telefon
2494 4909

E-mail
thomet@buf.kk.dk

EAN nummer
5798009288301

www.kk.dk

ud, som den gør. Derudover er sproget vigtigt for at indgå i sociale relationer, knytte venskaber samt udtrykke behov og følelser.

Den gennemgående tankegang er at børn erobrer sprog ved at imitere, eksperimentere med og bruge deres sprog. Det er lige del lyst og nødvendighed der får børn til at bruge sproget og dermed erobre et større og større sprogligt repertoire.

Sprog – en dimension

Sprog er en dimension, som indgår i enhver relation, leg eller aktivitet – også de nonverbale. Børn bruger som tidligere nævnt, sproget som støtte i deres kognitive refleksion (tanker) om sig selv og omverdenen, og det er vigtigt at alle, der arbejder med børn, er bevidste om at sproget ikke kan dekobles. Sproget er en dimension, som man i den pædagogiske praksis kan ”skrue op eller ned for” afhængig af konteksten, fokus og barnets behov.

Det er vigtigt at medtænke den sproglige dimension og dets betydning i alle de aktiviteter barnet skal indgå i – også i de rent rutinemæssige og praksisorienterede aktiviteter, der finder sted i hverdagen i institutionen. Særligt når det gælder sprogligt udfordrede børn. At stimulere børns alsidige sproglige og kommunikative udvikling er derfor et centralt fokuspunkt i opdragelse og dannelse.

Sprogindsatsen fremover

Formål

Formål med sprogindsatsen er, at alle børn tilegner sig de nødvendige sproglige færdigheder og forudsætninger for at kunne gennemføre en ungdomsuddannelse uanset etnisk eller social baggrund. Desuden er formålet, at alle børn opnår en høj grad af livsduelighed og kan indgå i mangfoldige sociale relationer og i samfundet som helhed. Derved styrkes chanceligheden og muligheden for at modvirke eventuel chanceulighed på baggrund af køn, kultur og social baggrund. Det starter i vuggestuen.

Dette skal ske gennem en tidlig identificering af børn med sproglige udfordringer samt en systematisk og målrettet pædagogisk indsats med afsæt i det enkelte barns behov.

Grundlæggende principper

Det er afgørende, at sprogindsatsen tager afsæt i et resourcesyn i mødet med børn og forældre. Alle børn har potentiale til at udvikle sig og lære, og alle forældre kan bidrage aktivt til deres børns trivsel og udvikling.

Dagtilbuddet skal afdække børnegruppens behov ved at kigge på det enkelte barn og på dynamikken i gruppen. Det er institutionens ansvar

at skabe en hverdag og et læringsmiljø, der gør det muligt for alle børn at indgå og blive inkluderet i et læringsrum og det sociale fællesskab.

Sidst men ikke mindst er det afgørende, at der i tilrettelæggelsen af sprogarbejdet i institutionen tages udgangspunkt i barnets individuelle behov, og at der arbejdes med barnets samlede sproglige repertoire – herunder modersmål, skriftsprog mv. Før dette er muligt, er det nødvendigt at sammenholde resultater fra en sprogvurdering med observationer og iagttagelser fra hverdagen, forældrenes udsagn og en pædagogisk vurdering af barnets generelle trivsel og udvikling.

Lederens rolle

Ifølge Dagtilbudsloven har kommunen pligt til at foretage sprogvurdering, hvis der på baggrund af en faglig vurdering findes at være, sproglige, adfærdsmæssige eller andre forhold, der giver formodning om at barnet har behov for en sprogindsats. Det er ledelsens ansvar, at sikre at alle børn med sproglige udfordringer identificeres og at der skabes et pædagogisk læringsrum, hvor børnenes understøttes i deres sproglige udvikling. Derudover er det ledelsens ansvar at sikre institutionens organisatoriske læring, sådan at der bliver arbejdet med anerkendte pædagogiske metoder, herunder at skabe rammerne for en systematisk, reflekteret og målrettet indsats.

Pædagogens rolle

Pædagogens primære opgave i forbindelse med sprogindsatsen er at være den gode sproglige rollemodel, som formår, som en integreret del i den pædagogiske praksis, at skabe et rum, hvor en relation til børnene kan opstå og hvor samtalen kan folde sig ud. Pædagogerne skal kontinuerligt opmuntre og anspore børn til at udvikle deres sprog. Det er derfor vigtigt at alle pædagoger har en viden om børns sproglige udvikling, børns sprogtilegnelse (herunder dansk som andetsprog) samt viden om hvordan man gennem samtale og pædagogiske aktiviteter kan understøtte børns sproglige udvikling. Det pædagogiske personale skal være formidlere, inspiratorer og igangsættere i børnenes hverdagsliv.

Forældreinddragelse

Forældrene er en vigtig samarbejdspartner, der udover at ligge inde med viden om barnets tidlige sprogudvikling, også er en vigtig informant i forhold til, hvordan barnet klarer sig sprogligt derhjemme og på modersmålet. Forældrene skal inddrages i institutionens overvejelser eller bekymringer om deres barns sproglige udvikling og der udarbejdes i samarbejde med forældrene en handlingsplan.

Ifølge Dagtilbudsloven er institutionerne forpligtiget til at rådgive forældrene i, hvordan de i hjemmet understøtter deres barns sproglige udvikling.

Metodevalg

National og international forskning peger på en række metoder, hvor det kan dokumenteres, at det har en positiv effekt for børns sproglige udvikling og deres forudsætninger for på et senere tidspunkt at lære at læse og skrive. Institutionerne forpligtiges til at vælge og arbejde systematisk med metoder, hvor der er evidens for at metoden har en positiv effekt. Som eksempel kan nævnes sprogunderstøttende strategier, tematisk sprogarbejde, dialogisk læsning, læringshistorier, inddragelse af modersmål og skriftsprogserfaringer (literacy).

Derudover skal pædagoger og institutioner med særlig viden og erfaring indenfor området forpligtiges til at dele denne viden på tværs af institutioner. Dette kunne eksempelvis ske i forbindelse med klynge- og netværksmøder i området.

Børne- og Ungdomsforvaltningens rolle

Det er forvaltningens vigtigste opgave at give institutionerne faglig support og vejledning, så de decentrale ledere oplever, at de har de nødvendige redskaber til at løfte opgaven.

Desuden er det forvaltningens opgave at planlægge og udbyde relevant kompetenceudvikling for både ledere og pædagoger.

Høringsvar vedr. sprog og integration. Forældreforeningen Brug Folkeskolen.

Overordnet er vi meget positive overfor de forslag der er sendt i høring vedr. sprog og integration. Vi bifalder en videnskaberet tilgang til området, det er helt nødvendigt hvis indsatsen skal løftes at der anvendes en systematisk, forsknings- og videnskaberet tilgang til arbejdet i kommunen.

I forslaget savner vi flere steder et større fokus på hvilke strategier og konkrete metoder man tænker sig anvendt i forhold til at øge inddragelsen af forældre. Vi ser alt for ofte at tiltag tiltænkt forældrene ikke når helt ud til forældrene. Generelt bør der følges op på om kommunikation og tiltag rettet mod forældre, rent faktisk har den ønskede virkning.

Nedenfor følger vores kommentarer og forslag.

Reviderede målsætninger

Vi bifalder indhold og ordlyd i målsætningerne. Vi anerkender behovet for at prioritere en tidlig indsats højere fremadrettet.

1. Krav til skoler og institutioner om brug af metoder og redskaber

Vi er enige i forslag. Vi finder det vigtigt at skoler og institutioner inddrager skolebestyrelser/forældrebestyrelser i arbejdet med metoder og redskaber, således at forældre på skolen/institutionen også er vidende om hvilke metoder der arbejdes med og hvilke resultater der opnås. Kompensation for at medvirke til vidensdeling er centralt, så der ikke går tid fra arbejdet med børnene/eleverne.

2. Styrket vidensoverdragelse

Flere gange har det været forsøgt at forbedre vidensoverdragelse mellem hjem, institutioner og skoler. En indsats det er centralt at få løftet ordentligt denne gang. Vi kan derfor kun opfordre til at BUF følger denne indsats nøje og justerer det nødvendige. Vi stiller os tvivlende overfor om et års projektperiode er tilstrækkeligt til at opnå de ønskede resultater?

3. Det bedst kvalificerede personale til de mest udfordrede institutioner

Vi anerkender at der er institutioner og for så vidt også skoler, der kan have brug for et "turn around". Og metoden med at skifte en større gruppe personale ud på en gang, synes fornuftig. Vi mener at der skal være velkvalificeret personale i alle institutioner. Vi oplever en indbygget modsatrettet problematik i den måde der ansættes og overflyttes personale på i institutioner og skoler. På den ene side ønsker vi gode arbejdsvilkår for de ansatte der passer/underviser vores

børn, på den anden side oplever vi en alt for stor træghed i situationer hvor personale eller ledelse ikke løfter de opgaver de skal, og det er til skade for børnene og for sprog- og integrationsindsatserne.

Vi finder det vigtigt at der afsættes midler til organisationsunderstøttelse i forandringsprocessen. Vi har for mange dårlige eksempler på at skoler og institutioner sættes tilbage i udvikling under organisationsforandringer, og vi synes at midler til understøttelse skal prioriteres. Spørgsmålet er om 75.000 er tilstrækkeligt pr institution? Muligheden for et turn-around bør gælde kommunale såvel som selvejende institutioner.

4. Intensive læringsforløb

Vi støtter forslaget om intensive læringsforløb, men har dog følgende overvejelse. På den ene side er målet med sprog og integrationspakken at der sker et skift til en tidlig indsats, hvilket vi støtter på den anden side, er der også en forpligtelse til at sikre de unge vi har i folkeskolens ældste klasser nu, hvilket vi også er enige. På den lange bane bør en indsats med intensive læringsforsøg sættes ind så tidligt som muligt i indskoling eller mellemtrin, for at være bedst og billigst. 8. klasse er for sent. Vi savner en nærmere beskrevet strategi fra BUF for hvordan skiftet skal ske, uden at tabe flere årgange på gulvet?

5. Udvidet rådgivning af forældre i understøttelse af deres barns læring

Vi er enige i at forældre er en ressource for deres barns sproglige udvikling og øvrige læring. Vi mener også at der er behov for at arbejde mere målrettet med metoder til inddragelse af forældrene. Forslaget har to aktørgrupper professionelle og forældre. En dialog og rådgivningsfunktion hos de professionelle med henblik på at påvirke institutionsvalget og en kompetenceudvikling af forældre i forhold til at støtte deres barns sproglig udvikling bedre.

Beskrivelsen af de professionelle opgaver beskrives mest fyldigt. Vi savner i forslaget information om hvordan man konkret tænker sig at forældrene skal agere og støttes, hvordan man vil tilrettelægge indsatser sådanne at forældrene kompetencer for at hjælpe deres barn udvikles. Der er fokus på hvordan de professionelle skal yde, men ikke på hvordan det modtages. Den samme tendens kan vi konstatere i evalueringen af TIV.

Vi ved fra vores arbejde med forældresamarbejde på skoler, at der er et stort behov for at sikre at man rent faktisk når den forældregruppe man ønsker med de indsatser man gør. Alt for ofte gives information mundtligt eller skriftligt, og forældrene fanger ikke budskabet og kan ikke slutte ud af det de har fået, hvad de konkret skal gøre for at hjælpe deres barn. Konkrete opgaver, demonstrationer med efterfølgende egen gennemførelse, learning by doing er vejen frem. Vi har tidligere indsendt forslag til at udvide og udvikle TIV. Vi henviser hertil (Se nedenfor).

Vi vil foreslå at BUF inddrager vores erfaringer i udvikling af workshops og kompetenceudvikling af lærere og institutionspersonale.

6. Ændret ressourceudmelding - penge følger behovet

Vi støtter ændret ressourceudmelding og at pengene følger behovet. Det er vigtigt at processen for ressourcefordeling ikke bliver for administrativt tungt for skolerne. Der er i forvejen mange ekstra opgaver ved siden af kerneydelsen med undervisning, for netop de skoler der har mange elever med særligt behov i sammenligning med skoler som ikke har så mange fra den elevgruppe. Derfor er yderligere arbejdsbyrde for at få de nødvendige ressourcer ikke optimalt.

Konsekvensen af en prioritering af tidlig indsats er selvklart at ressourcerne skal flyttes til yngre børn. Det er dog vigtigt at BUF følger resultaterne tæt. Der skal sikres en hurtig effekt så der ikke tabes årgange i forløbet. Samtidig som nævnt under intensive læringsforløb, skal der også være en strategi for de ældre årgange. Det er således hensigtsmæssigt at der i overgangsperioden inden resultaterne viser sig fra den tidlige indsats også tilføres ressourcer til at samle de elever op, der har behov for det.

7. Fordelingstiltag (dagtilbud og skoler)

Vi støtter at 15timers tilbuddet gradvist overflyttes til børnehaverne.

Vi støtter forslagene vedr. Københavnermodel 2.0 for så vidt angår heldagsskoler, transport og justeringer af modellen. Vi henstiller imidlertid til at BUF har et særligt fokus på Tingbjerg Heldagsskoles betingelser for at drive skole hvis elevgrundlaget udhules. Hvilke planer er der for støtte af skole. Hvordan bruges de kompetencer og fag ressourcer der er på skolen bedst. Og hvordan arbejdes der med skolen som en del af den omgivende bydel og med boligpolitikken i København som er årsagen til skolens vanskelige situation hvad angår faldende søgning?

Vedr. Enighedspapir om sprogindsatsen i dagtilbud

Vedr. forældreinddragelse savner vi en beskrivelse af hvad succeskriteriet er for inddragelse af forældre og rådgivning af forældre. Vi ser desværre jævnligt at det institutionerne (og skoler) tror de har formildet til forældre ikke er nået frem til modtageren. Der ligger en opgave i at sikre sig at man arbejder med de rigtige metoder med forældreinddragelse.

28/8-2014 Jakob Bondesen, Formand

Bilag:

Vores forslag:

Udvidelse og fortsættelse af Tidlig Indsats i Vuggestuen.

I vores forlag er vi inspireret af undersøgelsen: '30 million word gap' <http://www.aft.org/newspubs/periodicals/ae/spring2003/hart.cfm>, som påviser, at børn fra udsatte hjem ved 3 årsalderen har hørt 30 mio. færre ord, end et barn fra et uddannelsesvant hjem. Det medfører et efterslæb i forhold til det faglige niveau ved skolestart på ca to år. Et efterslæb som følger de udsatte børn gennem resten af skoletiden. (Hart og Risley, 1995, Frost; Niedersøe m.fl. 2006)

Det er ikke tids nok at fokusere på sproget, når børnene starter i skolen. Den tidlige indsats giver i den grad mening for at skabe chancelighed.

TIV har som mål at styrke børns sprog. Vores hovedfokus er, hvordan TIV kan udvikles i en retning, der bedst muligt kan bidrage til at minimere det sproglige efterslæb på min. to år, som børn i udsatte familier starter skolen med.

Kommentarer til Statusrapport for Tidlig Indsats i Vuggestuen, 2013:

Mange gode initiativer er i gang, og vi ser allerede nu et potentiale i at udbrede initiativerne til flere vuggestuer i kommunen. Det ser ud som om, at det i særlig grad er lykkedes at optimere samarbejde, koordinering og faglighed blandt personalet i institutionerne. Det faglige arbejde med børnenes sprog antages at være forbedret heraf, men man afventer, at TIV evalueres ved udgangen af 2014. Det er et godt udgangspunkt for at videreudvikle arbejdet med at løfte udsatte børns sociale og sproglige kompetencer. Det er uklart fra det materiale, vi har læst, hvordan arbejdet med at inddrage forældrene er foregået. Vi kan se, at der er fokus på afholdelse af samtaler og forældremøder. Men har TIV reelt lykkedes med at udvikle forældrenes muligheder og evner til at styrke børnenes sprog hjemme? Eks.: Vi ved, at der er lavet billedbøger i en vuggestue til hvert enkelt barn. Men har man lykkedes med at opnå, at alle forældrene kan bruge bogen hjemme til at tale med barnet, og er forældrene blevet i stand til at gøre det på en måde, som styrker barnets sprog?

En spørgeskema-undersøgelse er gennemført blandt forældrene. 68% har svaret, overvejende med positive vurdering af projekt TIV. Men baseret på vores erfaringer, må vi stille spørgsmålet: Har man reelt fat i de forældre, der har det største behov?

Vores forslag til videreudvikling af forældreinddragelsen i TIV:

Samtaler og forældremøder er ofte karakteriseret ved manglende tydelighed i forhold til, hvad man konkret skal gøre som forældre. *Learning by doing* er en god indgang til inddragelse af forældre der er: analfabeter, sprogligt vanskeligt stillede, eller har lavt uddannelsesniveau.

Tilbuddet om familieklasser, som vi kender fra folkeskoler er et godt eksempel på, hvordan man viser forældrene, hvordan man arbejder i skolen. Forældrene kommer med barnet i skole to dage om ugen i en periode, og sidder sammen med barnet og to lærere og arbejder med skolearbejde. Her er mulighed for at se og prøve selv og der er en lærer, der kan forklare og vejlede forælderen.

Vi foreslår derfor, at institutioner fra 0-6 år opretter et lignende tilbud. Et tilbud hvor institutionerne inviterer forældrene med til at deltage i aktiviteter og være med i institutionens dagligdag, hvor de kan se og prøve andre måder at tale med og lave aktiviteter med barnet.

Ligeværdighed er vigtigt i projektet. Derfor er det en god ide at invitere alle forældre indenfor i institutionen. Dette skal ikke være en proces af udskillelse og stigmatisering. Men institutionens personale skal have et særligt fokus på at inddrage forældrene til børn, der har særlige behov i forhold til sproglig udvikling.

Brug Folkeskolens erfaringer på skolerne i dag er, at mange forældre ikke er klar over, hvad de kan gøre for at støtte deres barn. Det giver hos en del forældre en følelse af afmagt og mistillid, når barnet ikke præsterer fagligt. Ofte resulterer situationer i konflikt med skolen, hyppige skoleskift m.m. Når det lykkes at få forældrene med i familieklasserforløb skabes et bedre og målrettet samarbejde om barnets udvikling.

Ved i højere grad at invitere forældrene indenfor, vil dette projekt have som sidegevinst, at forældrene føler sig anerkendt som en ressource. De vil opleve ikke bare at være en ressource for eget barn, men også som en ressource for hele børnegruppen. Det vil motivere og øge ejerskabet til institutionen.

Hvis KK opbygger et forløb, der trækker på erfaringerne fra Familieklasserne, organiseret i en genkendelig ramme af: 'familievuggestue', 'familiebørnehave' og 'familieklasser' skabes tillige en viden og tillid i overgangene fra vuggestue, til børnehave og til skole, som skaber tillid og tryghed blandt forældrene.

Primært mål: at lukke det sproglige præstationsgab.

Sekundært mål: at skabe genkendelighed og tryghed og en bedre 'uddannet' forældregruppe, der støtter elevernes sproglige udvikling.

Minoritetsdrengene

Det ses tydelig i det udsendte materiale, som forvaltningen også selv påpeger, at handling er påkrævet straks! Et fagligt løft af to-sprogede drenge må have top-prioritet.

Vi har skelet til 'Skolen i Byen's "Ni anbefalinger til bedre integrations i København"'.

Vores forslag:

Skolens professionelle skal arbejde med at sikre, at drengene mødes med positive og høje forventninger fagligt og socialt.

Skolerne og den enkelte lærer bør arbejde med systematisk at evaluere deres indsats for at motivere drengene.

Vi savner konkrete gode eksempler, og ser det her som en opgave for BUF at finde og dele metoder og gode eksempler, så den enkelte lærer og skole ikke skal famle sig frem. Findes de ikke i tilstrækkelig grad, må man med skolereformen som løftestang udvikle dem.

Brug Folkeskolen 140602

Blivhoert.dk

HØRING – Sprog og Integration

KLF støtter den kommunale målsætning om, at alle børn skal have lige muligheder. Ligeledes deler vi vurderingen af, at de tosprogede elever, især drengene, klarer sig dårligere i skolen og trives dårligere end deres etnisk danske kammerater. I forhold til de tosprogede drenge er det et stort problem, at så mange ikke gennemfører en ungdomsuddannelse.

”Det kan imidlertid konstateres, at kommunen endnu ikke er kommet i mål med denne målsætning”. Dette er en helt rigtig konstatering. Der skal mange indsats til for at nå dette svære mål. To forudsætninger er helt centrale. For det første skal der på hver enkelt skole være et stærkt fokus på den tosprogede gruppe og de etnisk danske børn med et svagt udviklet sprog. For det andet skal der være en meget større central enhed i forvaltningen, der kan organisere, understøtte og inspirere det lokale arbejde. Det er noget af en katastrofe, at København med landets største antal børn med indvandrerbaggrund er så underbemandet med faglig ekspertise på dette felt. Vi ligger langt bagud de andre kommuner med mange tosprogede børn. Der skal investeres massivt på dette område, hvis vi skal have en chance for at opnå chancelighed.

I forhold til forslaget forskellige elementer har vi følgende bemærkninger.

1. Krav til skoler og institutioner om brug af metoder og redskaber

KLF er enig i, at metodevalg og pædagogisk tilgang i højere grad end i dag baseres på et evidensinformeret grundlag. Siden nedlæggelse af forvaltningsafdelingen 'Integration og Mangfoldighed', der præcist havde til opgave at støtte og målrette skolernes arbejde, har alt for meget været overladt til den enkelte skoles vurdering af, hvad der er bedst.

På KLF's konference om indsatsen for kommunens tosprogede elever 22. maj 2014 blev det bemærket af Tore Bernt Sørensen – der har forsket i tosprogsområdet i København,

i Danmark og internationalt – at stort set alt på tosprogsområdet i København er overladt til den enkelte skole, og at området på administrativt niveau er klart underbemandet, hvilket har forplantet sig negativt til skolerne. På konferencen, hvor der var 120 deltagere, var der også stor lydhørhed og interesse for pædagogisk sprogforsker Anna-Vera Meidell Sigsgaards oplæg om, hvordan der bedst arbejdes med sproglig og faglig udvikling på to-sprogsområdet og for oplægget ved lektor Lone Wulff om 'Tegn på sprog' – et aktionsforskningsprojekt, der blandt andet involverer Blågård Skole.

I beskrivelsen af metodekrav i bilag 1A foreslås det, at der på de årlige Kvalitets- og Supportsamtaler aftales, hvilke(n) metoder de enkelte skoler arbejder med i sprog- og integrationsarbejdet. Det er vigtigt, at lærere og børnehaveklasseledere får uddannelse og viden om undervisning i dansk som andetsprog (DSA), og at denne viden inddrages i den enkelte lærers måde at arbejde på. KLF er enig i, at den enkelte skoles metodevalg og pædagogiske tilgange, som beskrevet i indledningen, i højere grad baseres på et evidensinformeret grundlag, hvor eksisterende viden bringes i spil og udveksles systematisk. Det er her vigtigt, at der på skolen er lærere med særlig uddannelse i dansk som andetsprog og generelt set på skolen er et højt DSA vidensniveau. KLF kan derimod ikke anbefale metodeensretning, som vil udhule den enkelte undervisers professionalisme og ikke vil forøge kvaliteten af tosprogsundervisningen. Der er ikke kun én metode, der dur.

2. Styrket vidensoverdragelse

Det er godt med en styrket vidensoverdragelse. Det er vigtigt, at informationer ikke opleves som bureaukratiske, men reelt set styrker arbejdet med eleven. Det bør her overvejes, om det er nødvendigt med skriftlig feedback fra modtageren (fx skolen) til afgiveren (fx børnehaven).

3. Det bedst kvalificerede personale til de mest udfordrede institutioner

Vi har ingen bemærkninger.

4. Intensive læringsforløb

Dette gode initiativ bør omfatte alle elever med store faglige problemer og ikke kun tosprogede drenge. Det vil være vældig fint at lave nogle forsøg.

5. Udvidet rådgivning af forældre i understøttelse af deres børns læring

Der er et stort behov for, at lærere og børnehaveklasseledere uddannes i den svære forældrekontakt. Foreningen kan desuden støtte idéen om, at Familiekursernes erfaringer medinddrages. Eventuelt kunne Familiekursernes virke som kompetencecentre udvides til også at vejlede i forhold til svært forældresamarbejde. Udgiften til kompetenceudvikling af lærere (bilag 4 side 2) på 50.000 kr. og endda kun i 2015 og 2016 modsvarer dog langt fra behovet. Der skal således sættes anderledes kvalificeret ind.

6. Ændret ressourceudmelding – pengene følger behovet

Foreningen kan ikke støtte forslaget om en ændret ressourceudmelding. Der er god idé i tidlig indsats, men der er behov for dansk som andetsprogsundervisning gennem hele skoleforløbet. KLF er således enig i, at en tidlig indsats gavner, men indsatsen gennem hele skoleforløbet må ikke svækkes, for så er den tidlige indsats, spildt. Der er ikke tale om et enten eller, men om et både og. Flere skoler har gode erfaringer og resultater med, at der også tilbydes massiv hjælp i slutningen af skoleforløbet. Derudover er der også fra skolerne meldinger om, at det med skolens tosprogsindsats er muligt fagligt at flytte den faglige mellemgruppe og de fagligt stærke markant.

At dét, at tosprogethed i sig selv er ressourceudløsende, skulle være stigmatiserende, er det rene vrøvl al den stund, at børnene og deres forældre ikke har indsigt i det. Det kan da diskuteres, om hvert enkelt elev skal udløse ressourcer. Men hvis der skal en bedømmelse til, er risikoen for et stort bureaukratisk system nærliggende. Så skal der i givet fald udarbejdes sprogtests, hvor man med god ret så kunne sige, om midlerne ikke også skulle gives til andre grupper med svag baggrund uanset etnicitet.

Der er meldinger fra universitetsmiljøet, at selv dér på de højere læreranstalter er der et behov blandt de studerende for DSA-undervisning.

KLF er enig i, at det er et stort problem, at den økonomiske selvforvaltning medfører, at der ikke er sikkerhed for, at pengene anvendes til den konkrete elevgruppe. Det er en konsekvens af, at BUF for et par år siden løsnede for den økonomiske binding af midlerne. Der er derfor god grund til at overveje en præcisering af brugen af ressourcer på dette område.

Forslaget i bilag 5 side 2 med principper for den økonomiske tildeling vil forøge bureaukratiet på skolen og i forvaltningen. Den enkelte lærer kan godt i samarbejde med skolens tosprogsundervisere vurdere hvilke af klassens elever, der har behov for undervisning i dansk som andetsprog, og hvor længe der er et behov.

Der er brug for en målrettet og sammenhængende indsats for kommunens tosprogede elever i skolen. Især på mellemtrinnet, hvor særligt tosprogede drenge falder fra på grund af manglende evner i faglig læsning, er der brug for en stærkt prioriteret tosproglig indsats.

7. Fordelingstiltag (dagtilbud og skole)

KLF er tilfreds med Københavnermodel 2.0 og ser det som positivt, at modellen nu omfatter alle sprogligt udfordrede elever. Derudover er det vigtigt, at modtagerskolerne også prioriteres økonomisk, og at de DSA ressourcer der udmeldes bruges på skolens tosprogede elever.

Foreningen deler opfattelsen af, at der er en særlig problemstilling med Tingbjerg Skole, der fysisk ligger isoleret i et område med mange ressourcetsvage familier. Det er dog tilfredsstillende, at de sprogligt svage blandt disse elever fortsat får tilbud om en københavnermodelplads.

Mere generelle bemærkninger

Foreningen er helt enig i, at der ikke er nemme løsninger, som kan styrke de tosprogede elevers faglige og trivselsmæssige problemer. Der er behov for en langsigtet og fokuseret pædagogisk og faglig indsats lokalt på skolerne støttet af BUF centralt.

Forskere peger på, at det traditionelle mangelsyn skygger for, at tosprogethed opfattes som en ressource, og her kan målrettet DSA undervisning og modersmålsundervisning gøre en forskel. Der er med andre ord et stort behov for at tale dét at være to- eller flersproget op som en værdifuld ressource.

Skolelederen er afgørende for, hvordan arbejdet organiseres på skolen. Systematisk sprogarbejde, som der i dag udføres i mange sprogcentre, skal have tilstrækkelig prioritering og plads i skolens arbejde, og skolens funktionslærer og DSA undervisere skal være med til at udvikle tosprogsarbejdet.

Det er positivt og helt nødvendigt, at forvaltningen i andet halvår af 2014 undersøger hvordan DSA, herunder tosprogsundervisningen, gennemføres på skolerne. I den kommunale kvalitetsrapport for skolevæsnet viser der sig at være store forskelle på, hvordan skolernes 20 % svageste elever klarer sig – på 33 skoler er der faktisk fremgang for de fagligt svageste. Det ville være fornuftigt først herefter at tage stilling til, om der skal flyttes penge fra skoleområdet til 'tidlig indsats' i daginstitutionerne.

I forbindelse med inspiration til den pædagogiske og faglige udvikling af området kan KLF anbefale Lone Wulff, lektor i dansk som andetsprog på læreruddannelsen Blaagaard/KDAS, UCC og forskningsmedarbejder ved 'Tegn på sprog', et forskningsprojekt der har til formål at øge indsigten i, hvordan tosprogede lærer at læse og skrive. Der er i øvrigt megen litteratur, der kan anvendes her. I Toronto, hvor megen inspiration til folkeskolereformen er hentet, er der også på dette område megen god viden at finde.

Afslutningsvis vil KLF anerkende, at forvaltningen fastholder uddannelsesfokus på DSA for københavnske lærere og børnehaveklasseledere. Et fokus der er blevet ekstra nødvendigt efter, at DSA ikke længere er linjefag på læreruddannelsen, men nu indgår som en mindre del af alle fag.

Det bliver så en opgave at få skolerne til at uddanne deres personale på dette felt. Det bør drøftes i det lokale MED udvalg og er i øvrigt en opgave, der i høj grad hviler på lederne. Igen vil vi påpege det stærke behov for en central enhed i forvaltningen bemandet af højtuddannede fagfolk. Uden en stærk udvidelse på dette felt vil det aldrig lykkes samlet set at løfte de over 10.000 elever i København med anden etnisk baggrund, der udgør 1/3 af byens elever. Den nuværende situation er aldeles uacceptabel.

På foreningens vegne

Jan Trojaborg

formand

28. august 2014

Vedrørende høringsvar om Sprog og integration

Skolebestyrelsen i Utterslev Skole har drøftet oplægget og vil gerne rose de mange fine tiltag i forslaget. Generelt vil Folkeskolereformen (FSR), som også skrevet i forslaget, have mange elementer der fremmer integrationen. Derfor synes vi på Utterslev skole, at der kunne være ide i at vente med de af tiltagene der ses i FSR, indtil effekten af FSR er mere tydelig, og dermed undgå, at der bliver alt for mange ændringer, der skal implementeres på en gang.

Bekymringen går ligeledes på, at de svage to-sprogede får meget stor vægt i forslaget. Dette er vigtigt for Utterslev skole at understrege, at der også bør være tiltag, der fremmer de ressourcestærke to-sprogede. Den begrebstunge progression sker op igennem mellemtrin og udskoling, hvilket gør, at man også bør være opmærksom på det if. ressourcetildeling.

Endelig bør det i forhold til de enkelte tiltag nøje vurderes, så de ikke bidrager til at øge rapporteringskrav m.v., der tager tid og kræfter fra skoleledelsen i det daglige.

Vi har følgende bemærkninger til de enkelte forslag.

Ad bilag 1A: Vi mener, det er vigtigt at få præciseret i forslaget, at det bør være den fagprofessionelle bevidsthed, der styrer metodevalget. Dette er ikke klart nok i den nuværende formulering. Derudover er det bekymrende, hvis der lægges op til, at metoden skal/kan skifte hvert år. Det vil ikke skabe noget fodfæste og tid til forankring. Der nævnes, både her og i resten af høringen, 'best practice'. Det bør defineres, hvad der konkret menes med 'best practice' inden for de givne områder. Hvis dette ikke er muligt, bør udsagnet 'best practice' erstattes med noget mere konkret.

Ad bilag 1B: ingen kommentarer.

Ad bilag 2: Vi mener ikke, at en løsning med et Task-force hold blandt pædagoger er en farbar vej. Vi kan frygte, at konsekvensen kan blive et a- og et b-hold blandt pædagogerne. Desuden kan man frygte, at i øvrigt velfungerende institutioner 'støvsuges' for de drivende kræfter i en eksisterende pædagoggruppe. Vi ser hellere, at der kompetenceudvikles på hele pædagoggruppen, hvilket er bedst gjort af en ekstern partner, ikke en eller flere ansatte pædagoger.

Ad bilag 3: Her synes vi, at man skal afvente effekten af Folkeskolereformen, da Turboforløb er tænkt ind i reformen. Ellers ingen kommentarer.

Ad bilag 4: Vi mener, at det bør understreges i forslaget, at der også gøres noget for de forældre der er så isolerede, at de ikke kommer i f.eks. sundhedshuse, mødregrupper og foreninger. Ellers er det et fint initiativ.

Ad bilag 5: Vi finder det svært at gennemskue, hvor i skoleområdet de (minimum) 10 mio. flyttes fra? Dette bør fremgå af forslaget. Den tid der skal afsættes fra pædagogernes øvrige arbejde til arbejdet med vejledning i sprogstimulering, hvorfra kommer den tid? Sker der ændringer i normeringen af det pædagogiske personale? Dette bør præciseres.

Ad bilag 6: Det lyder som en fin og farbar vej, at sprogstimuleringsgrupperne placeres i etablerede institutioner. Dette bør i givet fald også udløse flere ressourcer i de pågældende institutioner. Det er ikke klart i forslaget, at dette kommer til at ske.

Vedr. bus/taxi kørsel fra hjem til skole af de børn der er tilknyttet Københavnermodellen. Det opfattes som en modsigelse, at der i bilaget først nævnes en masse ulemper ved denne transportmodel, hvorefter Forvaltningen foreslår, at den nuværende model fastholdes.

Ad bilag 7: som nævnt til bilag 5, så mangler der en præcisering af, hvorfra de 10. mio. kr. der skal flyttes fra skole- til institutionsområdet, skal tages fra.

Ad bilag 8: Ingen kommentarer udover, at der på side 3 i bilaget står 'dask som andetsprog'. Dette bør ændres, da det ellers er en meget uheldig misforståelse 😊

Ad bilag 9: De elever som bør være i en M-klasse, bør ikke starte i en almindelig klasse, såfremt der ikke er M-klasser på selve skolen. Eleverne bør starte i en M-klasse (på den pågældende skole) og herefter gradvist sluses ind – som det også er tilfældet på Utterslev skole.

Systematisk sprogarbejde forud for skolestart: det er uklart om det systematiske sprogarbejde (3-4 måneder) forud for skolestartere i august skal være obligatorisk. Kan det ikke være svært at få de sprogudfordrede skolestartere til at tilslutte sig et sådant tiltag i ferietiden, hvis det ikke er obligatorisk. Det bør præcisere i forslaget, hvordan man vil nå de familier, der har det faktiske behov.

Side 11: Nederste boks vedr. hvilke initiativer der kan iværksættes, første 'bullit': der mangler noget af sætningen, den er ufuldstændig.

Publiseret den *BLIV HØRT* | Københavns kommunes digitale høringsportal
(<http://www.blivhoert.kk.dk>)

[Forside](#) > [Sprog og integration](#) > [Svar](#) > Høringssvar: Pia Lund Bakke > Høringssvar: Pia Lund Bakke

Høringssvar: Pia Lund Bakke

Navn:

Pia Lund Bakke

Virksomhed / organisation:

Klynge VAL1

Postnr:

2500

By:

Valby

Adresse:

Sjælør Boulevard 147-149

Valby d. 25. august 2014

Høringssvar vedr. Sprog og integration Klynge VAL1s forældrebestyrelse og ledelsesteam.

Vi har i VAL1 behandlet høringen på ledelsesteammøde den 14/8 og på forældrebestyrelsesmødet den 21/8.

Generelt stiller vi os positivt til indstillingen som vi finder gennemarbejdet og godt i tråd med vores eksisterende praksis.

Vi har dog følgende bemærkninger til anbefalingerne:

Krav til skoler og institutioner om brug af metoder og redskaber til at styrke vidensbaserede indsatser.

Vi finder brug af systematisk anvendelse af metode på baggrund af evidens vigtig, men en bestemt metode institutionerne skal anvende er ikke forenelige med praksis og ønske om mangfoldige institutioner. Vi ønsker der er frihed til at vælge den metode der passer til brugergruppe, område samt praksis det enkelte sted jf. pejlemærkerne på institutionsområdet. Indsatsen kunne være oprettelse af metode og inspirations værksteder lokalt forankret, hvor der også kunne foregå kompetenceudvikling. Ressourceteam og sprogkonsulenten kan ligeledes have en funktion i forhold til arbejdet med metode og evidens.

Styrket videnoverdragelse

Videnoverdragelse er særdeles vigtig og vi har gennem flere år (på forskellige skemaer systematisk videnoverdraget), uden det har haft den ønskede effekt. At gøre den skriftlige videnoverdragelse elektronisk skaber ikke en bedre kvalitet i overdragelsen. At overdragelsen gøres digital tror vi ikke optimerer, men derimod dialog i forbindelse med overdragelse, så vi finder det er nødvendigt at afsætte ressourcer til overdragelsesmøder mellem institutioner og skoler evt. med forældrenes deltagelse. Samtidigt er det nødvendigt med kompetenceudvikling i fht., hvad den kvalificerede og brugbare overdragelse indeholder. Feedback fra modtagerinstitution vil være et godt initiativ, da der så kan rettes op på evt. misforståelser eller mangler

samt afgivende institution får erfaring med om praksis har haft den tiltænkte effekt.

Det bedst kvalificerede personale til de mest udfordrede institutioner.

Vi mener ikke man nødvendigvis får det bedst kvalificerede personale ved hjælp af mere løn, vi tror der er større tiltrækning af kvalificeret personale ved bedre vilkår i den daglige praksis, eks. mindre børnegrupper, mere tid til det enkelte barn, hurtig sagsbehandling på tværs af forvaltninger og adgang til eks socialrådgivere og andre fag personer omkring udsatte familier. Således at arbejdet med det enkelte barn og dets udfordringer, bliver med fokus på alle barnets forhold, og personalet oplever at gøre en forskel i deres arbejde. Udvidet forældresamarbejde er vigtigt og kræver flere ressourcer eller mindre børnegrupper og ikke mere i løn.

Særligt gode vilkår til at kunne arbejde pædagogisk kan fastholde og rekruttere til belastede områder.

Det vil dog være en rigtig god ide at nedsætte et korps af task-force pædagoger med særlige kompetencer, (noget lignende støttepædagog korps, gerne forankret i støttekorps) som kan rykke ud i belastede institutioner i en periode for at rette op på den faglige kvalitet, samt have en funktion som mentor i perioder.

En mentorordning mellem institutioner med særlig høj grad af faglighed kunne også være en mulighed for at understøtte institutioner med faglige udfordringer.

Udvidet rådgivning af forældre i understøttelse af deres børns læring.

Rådgivningsteam skal være praksis nære, ressource teamet kunne bruges som rådgivningsteam. Det er ofte relationen og trygheden der er afgørende for den gode dialog og effekten af den ønskede rådgivning. Ansatte der arbejder i lokalområdet har ofte høj grad af troværdighed i belastede områder og denne kan med fordel benyttes i kontakten med familierne.

Fordelingstiltag – dagtilbud og skole.

Bedst mulig fordeling af børn i byens institutioner kunne det undersøges om det ville have en effekt at der var indskrivning i en klynge frem for enhederne som i dag, evt. lave et pilotforsøg i en enkelt klynge.

Godt tiltag at ligge 15 timers tilbud i 0-6 års institutionerne frem for i de formiddags tomme fritidsinstitutioner.

Til slut er det vigtigt for os at gøre opmærksom på at løbende og tilgængelig kompetenceudvikling indenfor både pædagogik, sprog og ledelse er afgørende for at have højt fagligt kvalificerede institutioner.

På vegne af ledelsesteamet og forældrebestyrelsen i VAL1
Pia Lund Bakke, klyngeleder VAL1

Høring:

Sprog og integration ^[1]

Destinations URL: <http://www.blivhoert.kk.dk/svar/7061>

Links:

[1] <http://www.blivhoert.kk.dk/hoering/sprog-og-integration>

Hørings svar: Sprog og integration

Kommentar til bilag 8 - Enighedspapir om sprogindsatsen i dagtilbud.

I forbindelse med den kommende sprogpakke er det essentielt, at vi i Københavns Kommune definerer hvilket værdigrundlag der skal ligge til grund for den fremtidige sprogindsats i kommunen. Vi skal i kommunen have formuleret en holdning til:

Hvordan udvikler børn sig?

Hvordan lærer børn?

Hvordan tilegner børn sig ny viden og erfaringer?

Hvilke forudsætninger for læring skal der være tilstede hos det enkelte barn?

Hvilket sprogsyn skal danne værdigrundlag for vores fremtidige arbejde?

Børn er ikke små voksne

Den fremherskende politiske diskurs i dag er, at dagtilbud bliver opfattet som en del af den nationale uddannelsespolitik, og at hvis man styrker indlæring fra vuggestuealderen kan man give Danmark en førende plads i den store globale konkurrence. Denne diskurs ender i en såkaldt instruktionspædagogik/programpædagogik som kun har en effekt, mens det foregår og resulterer i, at børnene bliver endnu ringere i skolen i de grundlæggende fag som fx dansk og matematik.

Små børn lærer kvalitativt andledes end voksne. Vi kan ikke importere skoleundervisningsmodellen i børnehaven og placere et barn på en stol, læse højt og tale begreberne ind i hovedet på dem. Små børns hjerner fungerer ikke sådan.

Børn lærer hele tiden, mens de sanser omverden via hele deres sansesystem og kroppen. Børn lærer gennem sanselige erfaringer og børn har brug for at gøre sig helt konkrete og sanselige erfaringer før de kan forstå forskellige begreber på et abstrakt og kognitivt plan. Børn lærer og udvikler sig i et dialektisk samspil med dygtige og engagerede voksne og det er også i den relation, at deres sprog udvikler sig.

Jo flere konkrete sanselige erfaringer børn gør sig, jo større er fundamentet for al fremtidig læring. Kroppen husker, hvad den abstrakte hjerne ikke altid forstår og derfor er det også essentielt, at inddrage kroppen og sanserne i diverse læringskontekster, hvis målet er, at barnet skal kunne huske oplevelsen og trække på den som en brugbar erfaring, der senere hen kan reflekteres over og læres af.

Et funktionalistisk sprogsyn fremfor et strukturalistisk sprogsyn

Vi ønsker ikke programbaseret pædagogik med snævert indlæringssyn.

Hvis vores fokus på den rene fag faglige læring er udgangspunktet for vores arbejde med børn, er der tale om et uendeligt snævert læringssyn, idet den læringsfikserede didaktik fuldstændig ignorerer betingelserne for læring.

Vi skal som før nævnt ikke glemme at børn på daginstitutionsområdet lærer markant anderledes end skolebørn og at det derfor ikke nytter at tage skolepædagogik og didaktik og indføre i børnehaven. Det er de små børns hjerner slet ikke gearret til. Små børn – 0-6 år lærer via deres sanser og motorik og skal have helt konkrete sanselige erfaringer for at forstå den verden de lever i.

- Vi ønsker derfor et sprogsyn der er funktionalistisk og som ser på det hele barn fremfor et snævert fejlsøgende strukturalistisk indlæringssyn.
- Vi ønsker et sprogsyn der tager højde for at sprogtilegnelse er en social proces og at sproget udvikles i relationen med andre børn og voksne.
- Vi ønsker et sprogsyn der tager højde for at den sansemotoriske udvikling er helt essentielt og selve grundlaget for at kunne udvikle et sprog.
- Vi ønsker et sprogsyn der tager udgangspunkt i det hele barn og anerkender børns mangeartede og mangfoldige udtryksmuligheder – både de verbale og nonverbale og som er et bredt sprogsyn der ikke kun ensidigt fokuserer på sprogets form.
- Vi ønsker et sprogsyn der anerkender at børn ikke bare er små voksne men at små børns måde at lære på er markant anderledes end voksnes.

Hvad er sprog?

Sprog er ikke noget børn skal have indlært af de voksne. Det er noget, der udvikles i et miljø sammen med voksne og børn, der giver barnet tid og ro til at udvikle sproget.

Derfor er sproget en del af en kommunikation. Derfor starter en sprogstimulering før barnet har et sprog. Det starter i den grundlæggende førsproglige kommunikation mellem mor, andre voksne og børn og spædbarn, og den udvikler sig i tætte sociale relationer, hvor man udtrykker sig i forhold til andre. I et miljø hvor man vil noget med sproget.

At udvikle og støtte de sproglige kompetencer foregår bedst gennem samvær, oplevelse, leg, fortælling og spontane og planlagte aktiviteter i hverdagen, ved at bruge alle de sproglige muligheder, der findes i dagtilbuddet.

Barnet skal have tid til at lære. Det handler om dannelse, udvikling og forandring. Det er en proces, hvor barnet omformer og udvikler sin viden, sin forståelse og sine færdigheder.

Der skal i hverdagen lægges vægt på, at barnet får oplevelser, som det kan tage stilling til, og som det kan tage fat i og eksperimentere med, følge op og debattere. Vi skal tale med børnene og skabe rum for at børnene kan tale indbyrdes sammen i små grupper. Vi skal styrke og støtte børnenes mange udtryksmuligheder både verbale og nonverbale og have øje for mangfoldigheden i deres udtryk.

Der er mange aktiviteter, der under forudsætning af at børnene er interesserede og medbestemmende, stimulerer barnets sproglige kompetencer. Det drejer sig om at danse, synge, tegne, male, gå ture, være i naturen, dramatisere, spille rollespil, fortælle, få fortalt historier, bruge computer og computerspil og forskellige slags projektarbejder og meget andet.

Metodefrihed og metodeansvar

Vi ønsker også metodefrihed men under et metodeansvar. At vi som professionelle pædagoger bliver vist den tillid at have metodefrihed men under det ansvar, at de metoder vi vælger tager udgangspunkt i et funktionalistisk og bredt sprog- og læringssyn der kigger på hele barnet og ikke kun på sprogets form.

Efteruddannelse og mindre børnegrupper

For at højne kvaliteten i det sprogarbejde der foregår i institutionerne anbefaler vi, at de midler der bliver afsat går til efteruddannelse af personalet i stedet for sprogprojekter henvendt til børnene. Det er personalet der skal forankre den viden der er på området omkring hvordan børn lærer og tilegner sig viden på og det gør de bedst hvis de er klædt ordentlig på via viden og uddannelse.

Derudover anbefaler vi også at have fokus på at lave mindre børnegrupper.

Vi er som voksne og pædagoger børnenes sproglige rollemodeller og vi kan via vores strukturering af arbejdet sørge for nogle ordentlig ramme for børnene hvor de kan komme til orde og øve sig i at bruge sproget og det foregår bedst i mindre grupper.

Argumenterne i dette høringssvar bygger på den nyeste forskning indenfor fysisk aktivitet og læring og på udtalelser fra blandt andet forsker Dion Sommer, Lektor Hans Henrik Koop, lektor Grethe Krag-Müller, lektor Thomas Gitz-Johansen, sprog ekspert Bente Sidenius og motorikkonsulent Nanett Borre.

Skrevet af

Sandra Nielsen

Pædagog i skovbørnehaven Peters Hus (en del af IB2)

PD i idræt

Konsulent i friluftsliv og udemotion

Freelance instruktør for DGI i friluftsliv, idræt og bevægelse

Mail: sandrabornich@gmail.com

Tlf: 26677110

Kildehenvisninger og litteraturliste:

Bente Sidenius: Pædagogiske læreplaner i dagtilbud - Kommunikation og Sprog. 2004

Fysisk aktivitet og læring – en konsensuskonference. Udgivet i november 2011 af Kulturministeriets Udvalg for Idrætsforskning Kunststyrelsen

LFS nyt 6, 41. Årgang: "Man skal kunne kravle før man kan gå"

LFS nyt 7, 41. Årgang: "Didaktik og pædagogik skal tilpasses målgruppen"

LFS nyt 8, 41. Årgang: "København skal diskutere sprogsyn"

Hørings svar vedrørende sprog og integration

1. Krav til skoler og institutioner

Vi har i de sidste 2 år arbejdet med udvikling af personalets kompetencer med udgangspunkt i evidens baseret forskning med baggrund i det projekt vi har med undervisningsministeriet. Vi er ikke i tvivl om at det at arbejde evidens baseret er et vigtigt redskab. Men det kræver tid og ressourcer at få personalets kompetencer udviklet på den rigtige måde, da nogen skal aflære og alle skal forstå og bruge den nye viden aktivt. Man kan ikke beslutte, at nu gør vi sådan, uden at man har udviklet personalegruppens kompetencer i den rigtige retning og det koster tid og ressourcer.

2. Styrket videnoverdragelse

Det er en meget vigtig indsats og vi vil meget gerne stilles os til rådighed i forhold til at være med i pilotforsøget. Vi arbejder i forvejen tæt sammen med vores daginstitutioner, men kan også se at der går vigtig viden tabt omkring det enkelte barn og især for de børn der har særlige behov.

3. Det bedst kvalificerede personale til de mest udfordrede institutioner

I oplægget er der udelukkende fokuseret på daginstitutioner, det er vigtigt at være opmærksomme også på skolernes mulighed for at rekruttere og efteruddanne nye lærere. DSA som andetsprog jo ikke længere er et linjefag, og desuden er der på en del af de skoler med mange sprogligt udfordrede børn også mange børn, som er social udsatte. Det kræver lærere og pædagoger, der udover deres faglighed også har kendskab til at arbejde socialpædagogisk.

4. Intensive læringsforløb

Det er korrekt at man kan løfte børn ved intensive forløb, og at det også kan være en god ide at man tænker det ind. Men det skal være systematisk og ikke kun som et projekt som sker indimellem. Det skal forankres på skolerne som særlige tilbud og ikke som noget man kan søge på skolerne. Vi har gode erfaringer både med sprogklasse og med Turbo, som vi har lavet til permanente tilbud. I vores område vil det være meget få børn som vil deltage i et sommerforløb, da rigtig mange af familierne rejser til hjemlandet på ferie. Det vil være meget få børn, som vil prioritere af dette tilbud, og derfor vil ressourcerne være bedre givet ud ved at udarbejde læringsforløb på skolerne i forbindelse med den eksisterende undervisning. Her kunne man bruge de nye læringsagenter til at opstarte og tilrettelægge faglige forløb, som kan give det samme udbytte for flere børn.

5. Udvidet rådgivning af forældre i understøttelse af deres børns læring

Det er en meget vigtig indsats, vi har for 3 år siden fået uddannet skole/hjem vejledere i forbindelse med et projekt med det daværende integrationsministerium. Vi har valgt stadigvæk at prioritere dette for egne midler. Det er vigtigt at der også afsættes ressourcer til dette arbejde på skoleområdet, da vi kan se en stor effekt af vejledernes arbejde med familierne.

6. Ændre ressourceudmeldingerne pengene følger behovet

Det giver anledning til en række opmærksomheds punkter. Vi er enige i at måden vi får ressourcerne på nu indimellem ikke giver mening. Vi får fx ikke ekstra ressourcer til de østeuropæiske børn vi modtager en del af, som stort set alle kommer fra modtager klasser, mens vi modtager ressourcer til børn som har boet i landet altid og hvor forældrene også har

boet i landet. (de har dog ofte også brug for ressourcer alt efter forældrenes egne kompetencer og uddannelses baggrund)

- Hvordan vil man finde de børn der har størst behov
- Hvilke kriterier skal være til stede
- Det vil være tidskrævende i forhold til testning

Vi mener helt klar at daginstitutionsområdet skal styrkes i forhold til udvikling af børnenes sprog og at det på sigt også vil være synligt i skolen, men finder det meget bekymrende at man vil starte med at flytte ressourcerne inden skolerne modtager børn, som er blevet bedre. Hvad skal vi gøre med de børn som vi har modtaget de sidste par år, som i vores tilfælde er over 60% der ikke har den fornødne sproglige kompetence til at starte i skole uden hjælp. Så der skal medtænkes en overgangsordning, ellers vil vi tabe de kommende generationer. Desuden skal der være opmærksomhed på de skoler der ligger i områder, hvor der ankommer mange nye familier og hvor børnene kommer fra modtagerklasser. De vil jo stadigvæk have brug for særlig støtte.

7. Fordelingstiltag

Sprogstimuleringstilbud

Vi har et af sprogstimuleringstilbuddene og med 2 dygtige pædagoger. De er placeret på vores fritidstilbud. I vores områder er der plads nok i institutionerne og det vil være både billigere og bedre at man i stedet på daginstitutioner havde mulighed for at have en mindre gruppe børn, som kunne få et særligt tilrettelagt sprogforløb, de dygtige sprogpædagoger vil kunne rådgive og vejlede de andre pædagoger og børnene vil samtidig stadigvæk få et særligt tilrettelagt forløb.

Københavnmodelbørn

Vi mister hvert år over en klasse på denne ordning, og selvom det i de fleste tilfælde er børn som er sprogligt udfordret så er der 2 forhold som giver anledning til bekymring

1. De børn der flytter, har stort set alle sammen de mest ressource stærke forældre, og der er endnu ikke viden nok om de børn der bliver flyttet klarer sig bedre end de børn vi har gående, hvor vi har tilrettelagt særlige forløb og hvor der bliver fokuseret på DSA i alle fag og hele tiden.
2. Når forvaltninger kommer ud i området og fortæller nogle forældre at det vil være godt for deres børn at gå på en anden skole på grund af sproget breder det sig som lynhurtigt til alle de andre forældre, og de forældre som ikke kan få plads i københavnmodelen vælger så andre skoler eller privatskoler.

Vi har en god dialog med mange af forældrene, og mange af dem siger direkte vi har hørt at det vil være godt for deres børn at gå på en anden skole på grund af sprog og at de vil lære mere

Vi vil gerne have flere etnisk danske børn, men de bor ikke i området. Vi vil gerne opfordre til at man får undersøgt, hvordan de udfordrede børn har klaret sig i fx nationale test eller andet på de forskellige skoler.

På vegne af skolebestyrelsen
Tingbjerg Heldagsskole
Joy Frimann Hansen
Skoleleder

København, 27. august 2014

**Til Børne- og Ungdomsudvalget,
Københavns Kommune**

Høringssvar fra Landsforeningen Frie Børnehaver og Fritidshjem til Københavns kommunes Børne- og Ungdomsudvalg ang. 'Sprog og integration' (2014-0098764).

Frie Børnehaver og Fritidshjem (herefter Frie) har modtaget 'Sprog og integration', som er sendt i høring af Københavns Kommunes Børne- og Ungeudvalg. Frie vil gerne takke for muligheden for at give vores synspunkter til kende. Generelt finder Frie indstillingen ambitiøs og grundig, idet der inddrages mange væsentlige faktorer til at understøtte og sikre tosprogede børns trivsel og udvikling. Frie har følgende bemærkninger og forslag i forhold til de syv indsatsområder:

1. Krav til skoler og institutioner om brug af metoder og redskaber

Frie bifalder, at systematisk brug af evidensbaseret metoder bidrager til sammenhæng i det pædagogiske arbejde, som giver mulighed for at måle effekter af indsatsen. Dog ønsker vi at gøre opmærksomme på, at der til metoder også er knyttet et særligt børne- og læringssyn, hvorfor det ikke er ligegyldigt, hvilke metoder som anvendes og hvorledes disse metoder kombineres og plukkes. Frie ser gerne, at der i højere grad er fokus på læringens forskellige former, frem for et fokus kun på indlæring, som den nuværende indstilling lægger op til.

For at skabe en sammenhængende og stringent indsats anbefaler Frie, at kommunen nøje udvælger hvilke metoder, der går i spænd med det sammenhængende børnesyn. Indstillingen lægger netop op til at sikre optimale lærings- og udviklingsmiljøer for børnene samt en sammenhængende pædagogisk og didaktisk hverdag for pædagoger og lærere. I dette sammenhængende børnesyn anbefaler vi blandt andet, at man i højere grad medtænker børnefællesskaber som aktive medspillere i indsatsen omkring sprog og integration frem for udelukkende at fokusere på enkelt børn med særlige behov. Forskning viser, at børn udgør vigtige betingelser for hinanden, når det gælder læring og udvikling. Et inspirationskatalog, der tager udgangspunkt i en sådan helhedstænkning – hvoraf metoder og redskaber er en del – vil være et yderst brugbart redskab i praksis.

Frie ser gerne, at daginstitutioner og skoler – med en særlig vægtning hos førstnævnte – fokuserer på at arbejde med *systematisk og struktureret pædagogisk dokumentation*, der skal tage udgangspunkt i den respektive daginstitution (og skoles) pædagogiske værdigrundlag, målsætning og barnesyn. Med systematisk og struktureret pædagogisk doku-

mentation mener Frie, at det pædagogiske, faglige personale synliggør deres praksis via særligt visuel og skriftlig dokumentation, der understøttes via den mundtlige dokumentation. Den pædagogiske dokumentation har til opgave at være bindeled imellem barnets forskellige udviklings- og læringsarenaer (hjem – daginstitution – skole) således, at den bidrager til at skabe sammenhæng og integration for barnet.

Frie vurderer, at ovenstående metoder og redskaber grundlæggende skal tage udgangspunkt i den *faglige kontrakt*. Det vil sige, at der skal være en særlig opmærksomhed på sammenhængen imellem mål, metode og handleplan (virksomhedsplan, pædagogisk målsætning, barneperspektiv, værdigrundlag). På denne måde sikres bedre mulighed for at skabe sammenhæng i børnenes hverdagsliv og i det pædagogiske udviklingsarbejde omkring børnene.

Frie anbefaler derfor, at

- Det indskrives, at der skal være fokus på læringens forskellige former fremfor et ensidigt fokus på indlæring
- 'Børnefællesskaber' medtænkes i sprog- og integrationsindsatsen
- Det præciseres, at institutioner arbejder med systematisk og struktureret pædagogisk dokumentation, der skal tage udgangspunkt i den respektive daginstitution (og skoles) pædagogiske værdigrundlag
- Det præciseres, at metoderne bør tage udgangspunkt i den enkelte institutions faglige kontrakt.

2. Styrket videnoverdragelse

Frie Børnehaver bifalder en indsats på større viden-overdragelse mellem forskellige institutionelle praksisser og skoler. Modellen, der foreslås, fremstår ambitiøs i sin udformning. Fries erfaring er dog, at der i denne proces også skal indgå en form for gensidig og faglig forpligtelse ift. viden om det enkelte barn med fokus på en mere formel overdragelse med baggrund i konkrete pædagogiske observationer. Når overdragelsen har udgangspunkt i konkrete faglige observationspunkter, der er synlige for både fagpersonale og forældre, kan overdragelsen af børn mellem institutioner blive afmystificeret og professionaliseret.

Det er vores erfaring, at en sådan overdragelsespraksis – hvor grundig den end måtte være – ofte nedprioriteres til fordel for egen institutionelle eller skolemæssige dagsorden med børnene. Dette kan være med baggrund i oplevet tidspres, frygt for ikke at ville sætte børn 'i bås' fra starten og et ønske give dem en frisk chance – men i denne bevægelse efterlades megen brugbar viden som også omhandler barnets styrker og ressourcer, og om hvad, der virker i indsatsen i forhold til det konkrete barn.

For fagprofessionelle voksne er et institutionsskift eller skolestart ofte anskuet som en overgang for barnet, men for barnet selv er denne nye arena en del af mange andre hverdagsammenhænge, som også medforstås og medtænkes, når der overdrages viden.

Hvis denne helhedstænkning kan medtænkes vurderer Frie, at der er større mulighed for at den viden som overdrages rent faktisk også bliver brugt og implementeret.

Derudover anbefaler Frie at opprioritere samarbejdet med forældrene, så overdragelse af viden om konkrete børn i videst mulige omfang altid sker med samtykke fra barnets forældre.

Frie anbefaler derfor, at

- Det præciseres, at overdragelsen skal tage udgangspunkt i konkrete, faglige observationspunkter.
- Der medtænkes, hvordan samarbejdet med forældrene kan opprioriteres i forbindelse med overdragelse af viden om det enkelte barn.

3. Det bedst kvalificerede personale til de mest udfordrede institutioner

Frie Børnehaver ser positivt på forslaget om at give en tiltrængt håndsrækning og kompetenceløft til de institutioner, der har de mest udfordrede børn. I særdeleshed for at sikre kontinuitet og stabile voksenrelationer i børnenes liv. Det vil på alle måder komme børnene til gode, men Frie forudser desværre, at et pilotprojekt af en sådan karakter, der lægges op til i indstillingen, på sigt er urealistisk at implementere som en permanent løsning. Med baggrund i institutionernes udfordringer er der brug for initiativer, som tænker i langsigtede og holdbare løsninger for at kunne håndtere både de personalemæssige udfordringer, som disse institutioner har, og mest af alt for at kunne sikre udsatte børn en kontinuerlig og målrettet indsats.

Frie anbefaler derfor, at

- Ressourcerne omprioriteres til fordel for langsigtede og holdbare løsninger i de enkelte institutioner.

4. Intensive læringsforløb

Frie er enig i, at der skal tænkes i særlige og intense indsatser i forhold til de udfordrede børn. Det er dog Fries opfattelse, at initiativer med såkaldte 'summer schools' og 'turboforløb' med udfordrede elever minder om specialundervisning, og vi er betænkelige ved, at børnene atter hives ud af deres vante sammenhænge for (individuel) at kunne lære og udvikles.

Frie er tilhængere af, at man i drengenes daglige skoleliv tænker disse indsatser ind. Forskningen viser tydeligt hvad, der skal til og hvad, der virker. Blandt andet ser vi, at mindre grupper af børn med engageret og stabile voksne synes at gøre en forskel. Ikke blot i et afkoblet forløb, men som grundstammen i deres skolehverdag. Det, der foregår i skolen

må naturligvis sammenkobles med alt det andet, som i øvrigt foregår i børnenes liv, for at det giver mening for børnene.

Frie ønsker derfor, at der grundlæggende er en skærpet opmærksomhed på den enkelte daginstitution (og skoles) faglige kontrakt (virksomhedsplan, pædagogisk læreplan m.v.) i relation til arbejdet med at opbygge intensive læringsforløb. Den faglige kontrakt er fundamentet, der bygges ovenpå med pædagogisk praksis, så der skabes de ønskede "intensive læringsforløb". Initiativer som fx "summer schools" og "turboforløb" bør derfor ikke fremstå som enkeltstående aktiviteter, der udgør et forløb i projektet, men derimod implementeres som værende en del af det faglige fundament – den faglige kontrakt – hvorfor, at et skærpet fokus bør være på denne.

Vi kan kun bifalde tilknytningen af mentorer i børnenes liv, da alt peger på, at netop disse voksne er med til at gøre en forskel både på kort og på lang sigt i børnenes liv- og udviklingsbaner. Dog er Frie yderst betænkelige ved omfanget af to timer om måneden pr. barn og finder denne satsning uambitiøs ift. det der ellers lægges op til i indstillingen.

Vores erfaring er, at børn, som lever med så massive udfordringer både socialt og fagligt, har brug for at bliver fulgt langt mere intenst og over tid af kompetente og engagerede voksne som både kan rumme dem og deres familier. Da en mentorordning, som den foreslås i indstillingen, tager sit udgangspunkt i relationsarbejde med den unge, kræver det tid til at opbygge en relation. Denne tid er svær at måle på klokketimer, hvis den skal have en ønsket effekt. Det kræver, at mentoren er til rådighed (fysisk eller elektronisk) i børnenes liv, når der er behov for det.

Frie anbefaler derfor, at

- Fokus på helheden bevares ved at særlige og intense indsatser implementeres som en del af den enkelte institutions faglige kontrakt.
- Den forslåede mentorordning udvides og intensiveres, da ordningen ellers risikerer ikke at udnytte sit potentiale.

5. Udvidet rådgivning af forældre i understøttelse af deres børns læring

Frie Børnehaver støtter opmærksomheden på øget forældresamarbejde i særdeleshed med udgangspunkt i, at forældre altid vil deres børn det bedste men ind i mellem skal vejledes i hvordan de bedst muligt kan støtte op om børnenes generelle og faglige trivsel samt udvikling.

Frie noterer sig, at det altid er mest frugtbart at invitere til samarbejde med forældre så tidligt, som muligt, i barnets liv. Der kan i særdeleshed ift. tosprogede forældre være behov for et særligt intensiveret samarbejde med fokus på, hvordan vi hver især kan bidrage til at støtte op om børnenes trivsel og udvikling.

Vi ønsker desuden at understrege nødvendigheden af det ligeværdige samarbejde, således at forældre ikke blot skal vejledes, men også anerkendes som personer med værdifulde bidrag til, hvorledes deres børn bedst muligt støttes.

Frie anbefaler derfor, at

- Det medtænkes, hvordan samarbejdet med forældrene indledes så tidligt som muligt i barnets liv.

6. Ændret ressourceudmelding

Frie Børnehaver er enige i, at det altid må sættes ind tidligst muligt i barnets liv for at sikre chancelighed. Vi ser meget gerne en intensiveret indsats i vuggestuen med dette fokus og er sikre på, at man på sigt vil kunne måle synlige effekter af et sådant initiativ. Vi håber samtidig, at den økonomiske disponering med at omlægge ressourcer fra skolerne er i overensstemmelse med det samlede mål.

7. Fordelingstiltag

Frie Børnehaver bifalder indsatsens prioritering af intense sprogforløb med tosprogede børn og ser store fordele i, at rykke disse sproggrupper ud i børnehaverne blandt etnisk danske børn.

Frie opfordrer til at træde varsomt, når det kommer til at tosprogede børn 'busses' rundt i kommunen i bestræbelserne på at få en jævn fordeling med henblik på at få gavn af 'kammeratskabseffekten'. Som det også noteres i indstillingen, så risikerer børnene at blive udstillet som 'de særlige', der ankommer fra en anden del af byen og, som det også fremhæves, at det sker på bekostning af forældresamarbejdet. Frie opfordrer derfor til, at fordele og ulemper ved at fragte børnene væk fra deres nabolag nøje evalueres, ligesom det løbende bør overvejes, hvordan disse ulemper eventuelt kan kompenseres.

Frie har noteret sig, at der eksisterer såkaldte 'profil-institutioner', altså daginstitutioner, der rummer pædagogisk personale med særlige kompetencer. Denne særlige pædagogiske praksis og kompetence er beskrevet i daginstitutionens faglige kontrakt (jf. kommentar under pkt. 4). Frie vurderer, at der kunne være en hensigtsmæssighed i, at man indtog et syn på den enkelte daginstitution ift. hvad, denne havde (og evt. skulle have) af specifikke kompetencer udi det pædagogiske og fremelskede dette yderligere med særligt fokus på 'den mangfoldige børnegruppe' til glæde og gavn for alle børn og deres forældre uanset etnicitet og socialklasse.

Frie anbefaler derfor, at

- Fordele og ulemper ved at børn "busses" væk fra deres nabolag bør nøje evalueres, ligesom det løbende bør overvejes, hvordan disse ulemper eventuelt kan kompenseres.
- På baggrund af erfaringerne med 'profilinstitutioner' bør det overvejes, hvad den enkelte institution bør have af kompetencer i forhold til 'den mangfoldige børnegruppe'.

Frie Børnehaver og Fritidshjem håber meget, at udvalget vil se positivt på vores hørings-svar, og vi står naturligvis altid til rådighed, hvis udvalget ønsker uddybninger.

Med venlig hilsen,

Jens Terp
Formand

Anja Marschall
Pædagogisk Rådgiver

Udkast til høringsvar vedr. Sprog og integration

Det er med stor interesse, at vi har læst høringsmaterialet i Klynge Ve6. Vi takker for muligheden for at komme med vores bemærkninger. Generelt er det et godt gennemarbejdet høringsmateriale, som også er velfunderet i den pædagogiske praksis. Vi har følgende bemærkninger:

1. Krav til skoler og institutioner om brug af metoder og redskaber:

For os er sprog og integration allerede en del af det daglige pædagogiske arbejde, og vi har været glade for, at der har været metodefrihed i København. Dog erkender vi, at det ikke altid har været let at finde metoder, der er lige tilgængelige for alle medarbejdere, ligesom det til tider har været vanskeligt at finde fælles metoder i det tværfaglige samarbejde mellem institution og skole. Vi vil dog forsat gerne have metodefrihed, da aktionslæring er et bærende element i vores daglige pædagogiske praksis. En stor del af medarbejderne har været på kursus i metoden, og hele ledelsesteamet er uddannede aktionslæringskonsulenter.

Vi støtter derfor kravet om at institutioner bruger evidensbaserede metoder og redskaber, men ønsker at den enkelte institution selv vælger disse, ud fra hvad der er relevant hos dem.

2. Styrket vidensoverdragelse:

Vi hilser initiativet om et pilotprojekt velkomment. Vi stiller gerne en eller flere af vores institutioner til rådighed for pilotprojektet.

3. Det bedst kvalificerede personale til de mest udfordrede institutioner:

Dette forslag vækker stor bekymring hos os, da det bringer os i et dilemma, idet vi godt kan se behovet, men ikke er enige i løsningen.

Meget sygefravær, høj personaleomsætning og svage faglige kvalifikationer er noget alle institutioner kan løbe ind i - i længere eller kortere perioder. Den økonomiske tildelingsmodel vi er underlagt kan bl.a. være medvirkende årsag til, at institutioner i perioder med faldende børnetal har flere ufaglærte end uddannede pædagoger og derved kan blive fagligt svage institutioner. Denne

uheldige kombination kan afstedkomme en nedadgående spiral, som det kan tage flere år at få rettet op på - det ved vi alt om i klynge Ve6.

Vi er beliggende i Kgs. Enghave som er et belastet boligområde med mange tosprogede børn, hvilket i høj grad stiller særlige krav til medarbejdernes kvalifikationer. Men at løsningen for os og institutioner med lignende udfordringer skulle være at tiltrække "særligt dygtige pædagoger", som får lettere adgang til efter- og videreuddannelse og løntillæg, ser vi ikke som hensigtsmæssig. De allerede ansatte medarbejdere vil blive kategoriseret som "ikke velkvalificerede", og der vil være mulighed for, at der opstår et A-hold af "særligt dygtige" medarbejdere og et B-hold af mindre dygtige. Vores opfattelse er derfor, at pengene gives bedst ud, ved at man på den enkelte institution opkvalificerer den samlede medarbejdergruppe i forhold til de udfordringer den har lokalt.

Så nej tak til en gruppe af særligt dygtige pædagoger. Men ja tak til at de institutioner, der er fagligt svage i forhold til en særlig svær kerneopgave lokalt får et kvalitets løft.

4. Intensive Læringsforløb:

Ingen bemærkninger.

5. Udvidet rådgivning af forældre i understøttelse af deres børns læring:

Ingen bemærkninger, enig i forslaget.

6. Ændret ressourceudmelding – pengene følger behovet:

Vi tilslutter os målet og intentionen om at øge den tidlige indsats over for de mest udsatte børn, hvilket betyder flere ressourcer til 0- til 6 års området. Vi beklager selvfølgelig at ressourcerne tages fra skoleområdet, men det har vi ingen forudsætninger for at vurdere om er rigtigt eller forkert.

7. Fordelingstiltag:

At børn med et andet modersmål end dansk, der ikke går i daginstitution grundet kultur eller andet, får muligheden for at gå i et 15 timers sprogstimuleringsstilbud, ser vi som et godt tiltag.

I vores klynge har vi et af disse tilbud placeret på et fritidshjem, og vi ser i lighed med forvaltningen de udfordringer, der kan være ved at tilbuddet er afkoblet en almindelig børnehaves pædagogiske arbejde og mulighed for leg med etnisk danske børn.

Derfor er vi enige i, at sproggrupperne strukturelt fremover placeres i børnehaver. Om dette opkvalificerer tilbuddet tilstrækkeligt til at sikre en god integration må tages op til evaluering både lokalt og centralt.

7-8. Økonomisk oversigt og Initiativkatalog vedr. integration:

Ingen bemærkninger – det er givet under diverse punkter.

Med venlig hilsen

På vegne af
Forældrebestyrelsen

V/ klyngeleder Pia Bah

Rådmandsgades Skole

Høringssvar fra Rådmandsgades Skole vedr. forslaget "Sprog og integration"

Rådmandsgades Skole tilslutter sig høringssvaret fra Nørre Fælled Skole.

Mht. opkvalificering og efteruddannelse af lærere og fritidspersonale henleder vi desuden opmærksomheden på de pædagoger, der nu er blevet ansat i folkeskolen til at varetage en del af den understøttende undervisning. Denne nye medarbejdergruppe har et akut behov for opkvalificering/efteruddannelse inden for området.

Med venlig hilsen

Lene Rønje
Skoleleder

Vedr.: Hørings svar – Sprog og Integration

I forbindelse med de syv hovedindsatser der foreslås som middel til at skabe chancelighed for tosprogede elever knytter vi følgende kommentarer:

I Smilehullet har vi arbejdet med to sprogede børn og deres familier gennem 15 år. Først under navnet §4a og nu under navnet Sprogstimuleringsgruppe, beskrevet i Dagtilbudslovens § 11. Tilbuddet er et 15 timers tilbud der henvender sig til børn der ikke går i institution. Udover det direkte arbejde med børnene arbejdes der meget intens med forældrene, herunder hjemmebesøg. Det er vores erfaring, at arbejdet med forældrene er det allervigtigste arbejde for at skabe chancelighed for børnene. Det er igennem forældrene der opnås succes med børnene – sproglig udvikling og integration.

Sprogtest af børn der har gået i §4a ordning sammenlignet med børn der har gået i almindelig børnehave har vist, at børnene fra 15 timers tilbuddet klarer sig bedst i testen. Her mener vi at pædagogenes forberedelsestid spiller en væsentlig rolle.

Tidlig indsats og integration i børnehave er afgjort noget vi mener vil styrke de to sprogede børns sproglige færdigheder og dermed øge chanceligheden. Men det er langt fra gjort med dette alene.

Det vigtigste er fortsat arbejdet med forældrene.

Vores bekymring går på, at ved integration i almindelig børnehave kan forberedelsestiden til det vigtigste arbejde – forældrearbejdet gå tabt.

Derfor er det vigtigt, at der fortsat prioriteres forberedelsestid til pædagogerne i Sproggruppen – selvom disse skulle blive en del af en almindelig børnehave. Dette skal præciseres og tydeliggøres i teksten såvel som budgettet. Sproggruppen skal nyde godt af integrationen med den almindelige børnehave men ikke underlægges børnehavens budget, hvor der ikke er afsat midler til forberedelse, herunder opsøgende forældrearbejde.

Arbejdet med forældrene er selvfølgelig også meget vigtig i en almindelig børnehave men det er en særlig vigtig og stor arbejdsopgave for arbejdet med de tosprogede børn. Det er et arbejde der kræver tid og tid er her ment som ressourcer. Her er det ikke nok at give kompetenceudvikling i form af kursus. Det vigtigste er fortsat at tiden prioriteres og gives til arbejdet med forældrene.

De pædagoger der i dag arbejder i 15 timers tilbuddene besidder en stor viden og erfaring med arbejdet med tosprogede familier. Denne viden og erfaring skal inddrages i det videre arbejde med Sprog og integration således, at der kan udvikles på allerede eksisterende viden.

Børn i alderen 0-6 år lærer ikke på samme måde som børn i den skolepligtige alder. For de 0-6 årige foregår læringen gennem leg. Legen får dermed en central plads i arbejdet med disse børn. Vi mener, dette arbejde varetages bedst af professionelle pædagoger idet de besidder en stor viden omkring denne del af barnets udvikling. Dette skriver vi fordi vi ser en fare i, at pædagogernes valg af metode i teksten ser ud til at kunne ændres til, at der skal benyttes bestemte læringsmetoder i

arbejdet, og vi ønsker at bevare fokus på legens betydning for barnets udvikling og læring så vi ikke ændrer praksis til en mere skolerettet og indlærings didaktik.

Med Venlig Hilsen

Mariane Campolin
Pæd.leder, Smilehullet

Dorthe Hansen, Fatemeh Abedinpour, Vicki Ågård
Sprogstimuleringsgruppen i Smilehullet

**AMAGER VEST
LOKALUDVALG**

Sundholmsvej 8
2300 København S

E-mail
CEIJ@okf.kk.dk
www.avlu.dk

Til
Børne- og Ungdomsforvaltningen
Pædagogisk Faglighed

Høringssvar til "Sprog og Integration"

Amager Vest Lokaludvalg takker Børne- og ungdomsforvaltningen for at blive inddraget i arbejdet med "Sprog og Integration".

Vi har ingen yderligere kommentarer til høringen.

Med venlig hilsen

Lars Rimfalk Jensen
Formand for Amager Vest Lokaludvalg

08-08-2014

Sagsnr.
2014-0143402

Dokumentnr.
2014-0143402-2

Et lokaludvalg i
KØBENHAVNS KOMMUNE

Amager Vest Lokaludvalg er en uafhængig lokal forsamling, der er oprettet af Københavns Kommune. Lokaludvalget fungerer som bindeled mellem københavnere i bydelen og politikerne på Københavns Rådhus.

Publiseret den *BLIV HØRT* | Københavns kommunes digitale høringsportal
(<http://www.blivhoert.kk.dk>)

[Forside](#) > [Sprog og integration](#) > [Svar](#) > Hørings svar: Lennart Kjellerup > Hørings svar: Lennart Kjellerup

Hørings svar: Lennart Kjellerup

Navn:

Lennart Kjellerup

Virksomhed / organisation:

Peder Lykke Skolen

Postnr:

2300 S

By:

københavn S

Adresse:

Brydes Alle 25

25-08-2014

Høring vedr. Sprog og integration.

Sprog og integration (2014-0098764)

Kommentarer til brug for et hørings svar i forbindelse med Børne- og ungdomsudvalgets indstilling og beslutning til Sprog og integration.

Bilag 3 – Intensive læringsforløb.

"Forvaltningen anbefaler, at der som et forsøg udvikles et setup, hvor der i sommerferien igangsættes et intensivt læringsforløb målrettet primært tosprogede drenge med et fagligt lavt niveau". (side 13)

Dette initiativ kan måske for enkelte elever give god mening. Vi på skolen har erfaring med, at nogle elevers sproglige/faglige udvikling ikke bare stagnerer, men også kan være gået tilbage i løbet af sommerferien. Men vi anbefaler, at indsatserne følges op af de lærere og dsa-lærere, der har de faglige kompetencer i det læringsmiljø, hvor eleverne har deres daglige skolegang.

"Ud over de koncentrerede sommerferieforløb bør forsøg med turboforløb fortsætte" (side 13)

Vi kan derimod ikke anbefale, at eleverne tages ud af deres læringsmiljø, samles på særlige forløb uden for deres eget læringsmiljø. Vores pædagogiske erfaring viser, at elevernes motivation og vaner i forbindelse med faglig udvikling understøttes bedst i et tæt samarbejde mellem fagpersoner, forældre og ledelse i elevernes vante læringsmiljø. Via klart definerede målrettede indsatser arbejder fagpersoner via skolens ressourcecenter sammen for at udvikle et inkluderende læringsmiljø for alle skolens elever. Som skole har vi en høj succesrate med hensyn til at udvikle faglige inkluderende læringsmiljøer.

På baggrund af vores erfaringer kan vi ikke anbefale, at elever ekskluderes til særlige hold, hvor deres faglige/sproglige niveau lige "fixes".

Vi anbefaler derimod en forøgelse af de faglige ressourcer/ kompetencer der allerede er til stede på skolerne, når hensigten er at løfte de to-sprogede drenges faglige niveau.

Bilag 5 - Ændret ressourceudmelding - pengene følger behovet.

1. Ændring af økonomimodel for skoler

"Den nuværende økonomimodel for folkeskolerne, er bl.a. baseret på en angivelse af tosprogethed og social udsathed" (side 17)

Vi anbefaler, at man fortsat udløser ressourcer i forhold til disse kriterier. Vi vurderer, at et af vores succeskriterier for at udvikle inkluderende læringsmiljøer for bl.a. to-sprogede drenge er, at skolen ved hjælp af de ekstra bevilgede ressourcer, gives mulighed for at målsætte og optimere læringspotentialet for de særlig sproglig/socialt udsatte elever. Bl.a. via resourcecentrets sociale, pædagogiske og faglige kompetencer, herunder de dansk som andetsprogs fagpersoner, der i tæt samarbejde med lærerne, skaber inkluderende og fagligt udviklende læringsmiljøer for vores udfordrede tosprogede elever.

Vi anbefaler i øvrigt, at der ikke skelnes mellem vestlig og ikke-vestlig tosprogethed i forbindelse med ressourcefordelingen. På Peder Lykke Skolen modtager vi bl.a. elever efter et år i modtageklasse. I den forbindelse har eleverne uanset vestlig eller ikke-vestlig sproglig baggrund brug for særlig tilrettelagte indsatser for at kunne profitere af undervisningen og tage en dansk afgangsprøve med tilfredsstillende resultater. De nødvendige resultater, der kvalificerer dem til at fortsætte i en ungdomsuddannelse.

2. Omlægning af ressourcer fra skoler til dagtilbud

Der er forskningsmæssigt belæg for, at en tidlig indsats af høj faglig kvalitet, er afgørende for chanceligheden for de mest udfordrede børn. Samtidig vil en intensiveret tidlig indsats, mindske behovet for kompenserende indsatser i skoleforløbet. (side 18)

Gennem et fagligt/professionelt samarbejde i Peder Lykke Skolens resourcecenter koordineres alle skolens ekstra tildelte ressourcer med henblik på at kvalificere inkluderende læringsmiljøer for alle vores elever, herunder vores særlig udfordrede tosprogede elever. De indsatser der iværksættes har oftest til hensigt at støtte de særlig udfordrede elever i deres vante læringsmiljø. Indsatsen betragtes som en dimension i den almindelige fagundervisning og altså ikke som en kompenserende indsats.

Det er vores vurdering, at børn der fx er sprogligt udfordret ved skolestart ofte vil være udfordret gennem hele deres skoleforløb. Det er samtidig vores erfaring, at de kontinuerlige fokuserede indsatser vi, som følge af den nuværende ressourcefordeling, kan tilbyde betyder, at de sprogligt udfordrede elever følger den nødvendige faglige progression.

På Peder Lykke Skolen har vi succes med, at de udfordrede to-sprogede opnår de kompetencer fagligt/socialt som er nødvendige for at gennemføre en ungdomsuddannelse. Samarbejde mellem fagpersoner, herunder uddannede dsalærer, vidensdeling og forventning om højt fagligt niveau er hjørnestene i dette arbejde. Desuden har etableringen af resourcecentret haft stor betydning for arbejdet med inkluderende og fagligt udviklende læringsmiljøer. Arbejdet i skolens resourcecenter forudsætter dog, at der tildeles tilstrækkelige ressourcer til, at uddannede fagpersoner kan vejlede og sparre med lærerne.

Dette faglige/pædagogiske udviklingsarbejde, tilknyttet skolens resourcecenter, kan ikke erstattes af tidlig sproglig indsats i daginstitutioner eller særlig tilrettelagte turboforløb ekskluderet fra elevernes daglige læringsmiljø. Ligeledes kan tiltagene i skolereformen (flere undervisningstimer og understøttende undervisning) ikke kompensere for fagligt kvalificerede lærerressourcer.

Ud fra denne argumentation anbefaler vi, at der fortsat tildeles særlige økonomiske ressourcer til folkeskoler ud fra sociale og to-sprogs-kriterier med henblik på at forøge chanceligheden i forhold til faglig og social udvikling. Desuden at der fortsat på de enkelte skoler uddannes lærere med særlige kompetencer inden for dansk som

andetsprog til at løfte denne opgave.

Venlig hilsen

Zahid Akhtar Lennart Kjellerup

Formand Skoleleder

Høring:

Sprog og integration ^[1]

Destinations URL: <http://www.blivhoert.kk.dk/svar/7041>

Links:

[1] <http://www.blivhoert.kk.dk/hoering/sprog-og-integration>

Publiseret den *BLIV HØRT* | Københavns kommunes digitale høringsportal
(<http://www.blivhoert.kk.dk>)

[Forside](#) > [Sprog og integration](#) > [Svar](#) > Høringssvar: Lennart Kjellerup > Høringssvar: Lennart Kjellerup

Høringssvar: Lennart Kjellerup

Navn:

Lennart Kjellerup

Virksomhed / organisation:

Peder Lykke Skolen

Postnr:

2300 S

By:

københavn S

Adresse:

Brydes Alle 25

Høring vedr. Sprog og integration.

Sprog og integration (2014-0098764)

Kommentarer til brug for et høringssvar i forbindelse med Børne- og ungdomsudvalgets indstilling og beslutning til Sprog og integration.

Bilag 3 – Intensive læringsforløb.

"Forvaltningen anbefaler, at der som et forsøg udvikles et setup, hvor der i sommerferien igangsættes et intensivt læringsforløb målrettet primært tosprogede drenge med et fagligt lavt niveau". (side 13)

Dette initiativ kan måske for enkelte elever give god mening. Vi på skolen har erfaring med, at nogle elevers sproglige/faglige udvikling ikke bare stagnerer, men også kan være gået tilbage i løbet af sommerferien. Men vi anbefaler, at indsatserne følges op af de lærere og dsa-lærere, der har de faglige kompetencer i det læringsmiljø, hvor eleverne har deres daglige skolegang.

"Ud over de koncentrerede sommerferieforløb bør forsøg med turboforløb fortsætte" (side 13)

Vi kan derimod ikke anbefale, at eleverne tages ud af deres læringsmiljø, samles på særlige forløb uden for deres eget læringsmiljø. Vores pædagogiske erfaring viser, at elevernes motivation og vaner i forbindelse med faglig udvikling understøttes bedst i et tæt samarbejde mellem fagpersoner, forældre og ledelse i elevernes vanter læringsmiljø. Via klart definerede målrettede indsatser arbejder fagpersoner via skolens ressourcecenter sammen for at udvikle et inkluderende læringsmiljø for alle skolens elever. Som skole har vi en høj succesrate med hensyn til at udvikle faglige inkluderende læringsmiljøer.

På baggrund af vores erfaringer kan vi ikke anbefale, at elever ekskluderes til særlige hold, hvor deres faglige/sproglige niveau lige "fixes".

Vi anbefaler derimod en forøgelse af de faglige ressourcer/ kompetencer der allerede er til stede på skolerne, når hensigten er at løfte de to-sprogede drenges faglige niveau.

Bilag 5 - Ændret ressourceudmelding - pengene følger behovet.

1. Ændring af økonomimodel for skoler

"Den nuværende økonomimodel for folkeskolerne, er bl.a. baseret på en angivelse af tosprogethed og social udsathed" (side 17)

Vi anbefaler, at man fortsat udløser ressourcer i forhold til disse kriterier. Vi vurderer, at et af vores succeskriterier for at udvikle inkluderende læringsmiljøer for bl.a. to-sprogede drenge er, at skolen ved hjælp af de ekstra bevilgede ressourcer, gives mulighed for at målsætte og optimere læringspotentialet for de særlig sproglig/socialt udsatte elever. Bl.a. via resourcecentrets sociale, pædagogiske og faglige kompetencer, herunder de dansk som andetsprogs fagpersoner, der i tæt samarbejde med lærerne, skaber inkluderende og fagligt udviklende læringsmiljøer for vores udfordrede tosprogede elever.

Vi anbefaler i øvrigt, at der ikke skelnes mellem vestlig og ikke-vestlig tosprogethed i forbindelse med ressourcefordelingen. På Peder Lykke Skolen modtager vi bl.a. elever efter et år i modtageklasse. I den forbindelse har eleverne uanset vestlig eller ikke-vestlig sproglig baggrund brug for særlig tilrettelagte indsatser for at kunne profitere af undervisningen og tage en dansk afgangsprøve med tilfredsstillende resultater. De nødvendige resultater, der kvalificerer dem til at fortsætte i en ungdomsuddannelse.

2. Omlægning af ressourcer fra skoler til dagtilbud

Der er forskningsmæssigt belæg for, at en tidlig indsats af høj faglig kvalitet, er afgørende for chancelighed for de mest udfordrede børn. Samtidig vil en intensiveret tidlig indsats, mindske behovet for kompenserende indsatser i skoleforløbet. (side 18) Gennem et fagligt/professionelt samarbejde i Peder Lykke Skolens resourcecenter koordineres alle skolens ekstra tildelte ressourcer med henblik på at kvalificere inkluderende læringsmiljøer for alle vores elever, herunder vores særlig udfordrede tosprogede elever. De indsatser der iværksættes har oftest til hensigt at støtte de særlig udfordrede elever i deres vante læringsmiljø. Indsatsen betragtes som en dimension i den almindelige fagundervisning og altså ikke som en kompenserende indsats.

Det er vores vurdering, at børn der fx er sprogligt udfordret ved skolestart ofte vil være udfordret gennem hele deres skoleforløb. Det er samtidig vores erfaring, at de kontinuerlige fokuserede indsatser vi, som følge af den nuværende ressourcefordeling, kan tilbyde betyder, at de sprogligt udfordrede elever følger den nødvendige faglige progression.

På Peder Lykke Skolen har vi succes med, at de udfordrede to-sprogede opnår de kompetencer fagligt/socialt som er nødvendige for at gennemføre en ungdomsuddannelse. Samarbejde mellem fagpersoner, herunder uddannede dsalærer, vidensdeling og forventning om højt fagligt niveau er hjørnestene i dette arbejde. Desuden har etableringen af resourcecentret haft stor betydning for arbejdet med inkluderende og fagligt udviklende læringsmiljøer. Arbejdet i skolens resourcecenter forudsætter dog, at der tildeles tilstrækkelige ressourcer til, at uddannede fagpersoner kan vejlede og sparre med lærerne.

Dette faglige/pædagogiske udviklingsarbejde, tilknyttet skolens resourcecenter, kan ikke erstattes af tidlig sproglig indsats i daginstitutioner eller særlig tilrettelagte turboforløb ekskluderet fra elevernes daglige læringsmiljø. Ligeledes kan tiltagene i skolereformen (flere undervisningstimer og understøttende undervisning) ikke kompensere for fagligt kvalificerede lærerressourcer.

Ud fra denne argumentation anbefaler vi, at der fortsat tildeles særlige økonomiske ressourcer til folkeskoler ud fra sociale og to-sprogs-kriterier med henblik på at forøge chanceligheden i forhold til faglig og social udvikling. Desuden at der fortsat på de enkelte skoler uddannes lærere med særlige kompetencer inden for dansk som andetsprog til at løfte denne opgave.

Venlig hilsen

Zahid Akhtar Lennart Kjellerup

Formand Skoleleder

Høring:

Sprog og integration ^[1]

Destinations URL: <http://www.blivhoert.kk.dk/svar/7036>

Links:

[1] <http://www.blivhoert.kk.dk/hoering/sprog-og-integration>

Publiseret den *BLIV HØRT* | Københavns kommunes digitale høringsportal
(<http://www.blivhoert.kk.dk>)

[Forside](#) > [Sprog og integration](#) > [Svar](#) > Høringssvar: Karen Esrom Christensen > Høringssvar: Karen Esrom Christensen

Høringssvar: Karen Esrom Christensen

Navn:

Karen Esrom Christensen

Virksomhed / organisation:

Nørre Fælled Skole

Postnr:

2100

By:

Kbh Ø

Adresse:

Biskop Krags Vænge 7

Øvrige kontakt- oplysninger:

Karen Esrom Christensen

Høringssvar fra Nørre Fælled skole vedr. forslaget "Sprog og integration"

Dette høringsforslag vil i særlig grad forholde sig til løsningsforslag 1 (bilag 1A), 4 (bilag 3) og 6 (bilag 5). Desuden vil det påpege behovet for endnu et løsningsforslag vedr. opkvalificering og efteruddannelse af lærere og fritidshjemspædagoger.

1. Krav til skoler og institutioner om brug af metoder og redskaber til at styrke vidensbaserede indsatser. (bilag 1a)

Nørre Fælled skole har igennem de seneste 2 år deltaget i Undervisningsministeriets udviklingsprogram "Styrkelse af tosprogede elevers faglighed." Her har der været fokus på 6 delmål i forhold til undervisningen af tosprogede elever. De 6 delmål har blandt andet drejet sig om følgende:

- at sætte læringsmål for undervisningen.
- at arbejde med og på baggrund af elevernes sproglige og videnskæssige forforståelse i forhold til et fagligt emne.
- at arbejde med fagenes sprog (genre)
- at inddrage elevernes samlede sproglige ressourcer i undervisningen og læringsprocesserne.
- give eleverne feedback på deres sproglige kunnen i den daglige undervisning.

Disse 6 delmål er selvfølgelig blevet valgt ud på baggrund af en forskningsmæssigt og evidensbaseret viden om, hvad der styrker tosprogede elevers læring (og i øvrigt alle elevers læring). Hvis det er denne indsigt om, hvad der skal til for at give en god undervisning i særdeleshed for tosprogede elever men i øvrigt for alle elever, som ligger bag ønsket om metodekrav i løsningsforslag 1, kan vi godt bakke op bag dette krav. Men hvis det er et mere specifikt krav om, at der skal tages udgangspunkt i en eller flere specifikke metoder i den konkrete undervisningssituation, er det ikke hensigtsmæssigt. Det er læringsmålene, som skal danne udgangspunkt for undervisningen, og herunder hvilke metoder der skal bruges i undervisningen for at nå disse mål. Desværre fremgår det efter vores opfattelse ikke særligt klart af bilag 1A, hvad der er tænkt på.

Både i kraft af Nørre Fælled skoles deltagelse i udviklingsprogrammet og vores daglige virke har vi rigtige gode erfaringer med aktionslæring (det vil sige kollegial observation og sparring) samt ledelsesmæssig observationer som kvalitetsudvikling. Blot skal man være opmærksom på, at dette kræver tidsmæssige ressourcer for lærerne, som ligger ud over deres daglige virke, og ligeledes kræver det tidsmæssige ressourcer for ledelsen.

Vi kan kun støtte op om, at der er et behov for dels at få formidlet ny forskningsmæssigt viden og best practice vedrørende undervisning af tosprogede elever til skolernes ledelser og lærere. Det ville være godt, hvis forvaltningen systematiserede dette arbejde med udgangspunkt i al den forskningsbaseret viden og viden om best practice, der findes dels i kommunen og dels i Danmark og andre lande. Samtidig er der et vedvarende behov for opkvalificering og efteruddannelse af personalet (se senere afsnit). Vi er også enige i, at hvis nogle skoler skal udbrede deres viden til andre skoler, vil det kræve en økonomisk kompensation af den skole, som stiller lærer- eller ledelsesmæssige ressourcer til rådighed for dette, samt en nøje planlægning, så det ikke griber ind i den afgivne skoles undervisning.

4. Intensive læringsforløb (bilag 3)

Vi vil blot henlede opmærksomheden på, at selv om særlige tiltag som f.eks. Løkkefondens projekt har en umiddelbart positiv effekt på de deltagende elever, er der ikke påvist langtidseffekter af dette og lignende projekter. Det er også vores erfaring af kortvarige indsatser sjældent har en langtidseffekt. Samtidig var det vores erfaring, da skolen deltog i et "Turboforløb," at det var godt for de deltagende elever, som fik et intensivt forløb sammen med deres faste lærere, men ikke godt for den gruppe elever, der var tilbage i klasserne med vikardækning.

6. Ændret ressourceudmelding (bilag 5)

Der er to grunde til, at vi ikke vurderer, at det er hensigtsmæssigt at flytte ressourcer fra folkeskolen til daginstitutionerne. Samtidig tager vi med denne holdning ikke stilling til, om daginstitutionerne har behov for yderligere tildeling af ressourcer.

Den første og mest indlysende grund til at vi afviser dette forslag er, at de elever der i dag befinder sig fra børnehaveklassen til 9. klasse ikke har profiteret af en styrket indsats i daginstitutionerne. Det vil sige, at de fortsat har behov for særlige tiltag (sprogstøtte ifølge bekendtgørelse nr. 690 § 2 stk. 2). Det betyder, at det i givet fald er over en lang årrække, at der skal omlægges midler fra folkeskolen til daginstitutionerne i forhold til at styrke de tosprogede elever.

Den anden grund til ikke at omlægge midler fra folkeskolen til daginstitutionerne er, at det er vilkår at være tosproget gennem hele livet og ikke noget, som kan overstås. Det betyder, at kun enkelte børn og unge opnår modersmålskompetencer på dansk. De vil gennem hele deres skole- og uddannelsesforløb have behov for, at undervisningen tager udgangspunkt i at de er tosprogede elever, og at der derfor er visse områder af det sproglige univers, de har mindre kendskab til end en modersmålstalende. Det betyder, at selv om børnene har modtaget en god sproglig stimulering i børnehaven, vil de f.eks. støde på nye sproglige udfordringer i de faglige fag, når de når op på mellemtrinnet.

Den nuværende ressourcefordelingsmodel, som der er gjort rede for i bilag 5, er ikke en objektiv model, som præcist rammer de elever som har behov for yderligere sprogudviklende tiltag (sprogstøtte ifølge bekendtgørelse nr. 690 § 2 stk. 2). Der vil f.

eks. også være elever som taler EU-sprog, som har behov for særlige sprogudviklende tiltag. Men ressourcetildelingsmodellen rammer generelt de elever, som har det største behov for sprogudviklende tiltag. På skolerne bruger vi selvfølgelig de tildelte midler i forhold til de elever som har de største behov for sproglig udvikling, også selv om de taler Eu-sprog

Men vi stiller spørgsmål ved, om der kan findes et andet og mere objektivt tildelingssystem, som ikke samtidig vil stille store krav om, at skolerne skal foretage sprogscreeninger og sprogvurderinger. Disse er både tids- og ressourcekrævende, og de er ikke nødvendigvis altid objektive vurderinger. Hvis sprogscreeningerne / sprogvurderingerne skal foretages flere gange i skoleforløbet, vil det være endnu mere tids og ressourcekrævende også på forvaltningsniveau. På Nørre Fælled skole har vi meget målrettet og systematisk brugt de tildelte tosprogsmidler til de tosprogede elever, som har det største behov for at udvikle deres sprog. Det kan være en af grundene til at vi f. eks. har opnået bedre resultater i Nationale test i læsning og ved afgangsprøverne. Hvis man f. eks. tildelte midlerne på baggrund af resultaterne i Nationale test i læsning, ville vi på baggrund af det forberede resultater ikke længere modtage de samme midler, og vi ville derfor ikke kunne yde den samme indsats i forhold til de sprogligt udfordrede elever. Vi kan frygte, at det vil betyde, at vores tosprogede elever igen vil opnå dårligere resultater.

Det vil også være en udfordring at tildele ressourcer på baggrund af den enkelte elevs kompetencer, i det der er en meget stor udskiftning af vores elevgruppe hen over årene. Både på baggrund af hyppige skoleskift til og fra privatskoler samt til- og fraflytninger til andre folkeskoler. Det ville betyde, at den elevgruppe som der er blevet tildelt tosprogsmidler til, ikke er den samme som den der har behovet for særlige sproglige tiltag et år efter. Når den samme problematik ikke gør sig gældende i dag, er det fordi, at skoleskiftene sker blandt de tosprogede elever.

Opkvalificering og efteruddannelse af lærere og fritidspersonale.

Der er overraskende nok ikke nævnt noget tiltag i forhold til opkvalificering og efteruddannelse af lærere og fritidspersonale i indstillingen, selv om der efter vores vurdering også er et stort behov på dette område. Omkring 2011-12 nedlagde man linjefaget dansk som andetsprog på seminarerne, og det betyder, at der ikke længere bliver uddannet lærere, som har specifikke kvalifikationer til at varetage den særlige tilrettelagte sprogundervisning (dansk som andetsprogsundervisningen). Samtidig er det ikke vores indtryk, at der generelt i de øvrige linjefag på seminarerne bliver arbejdet med hvilke faglige udfordringer, der er i undervisningen af tosprogede elever. Det vil sige, at de nyuddannede lærere, som vi ansætter, eller lærere som ikke tidligere har undervist tosprogede elever har et stort behov for efteruddannelse/opkvalificering. I kraft af midler fra udviklingsprojektet "Styrkelse af tosprogede elevers faglighed" har vi sammen med Rådmandsgade tilrettelagt et vellykket efteruddannelsesforløb over de sidste 3 år, hvor der er et tæt samspil mellem kursus og aktionslæring.

Da Nørre Fælled Skole er en heldagsskole, er fritidstilbuddet en integreret del.

Pædagogerne i fritidstilbuddet havde aldrig modtaget nogen efteruddannelse i fokus på sprog gennem leg og aktiviteter, før vi i 2010/2011 selv tog initiativ til denne efteruddannelse. Dette gjorde vi sammen med de øvrige heldagsskoler. Siden har vi fået mange nye pædagoger, der heller ikke har en viden på dette felt, og der er efter vores vurdering også et stort behov for efteruddannelse/opkvalificering for pædagogerne.

På vegne af skolebestyrelsen på Nørre Fælled Skole

Kalle Jakob Jørgensen
Skolebestyrelsesformand

Høring:

Sprog og integration ^[1]

Destinations URL: <http://www.blivhoert.kk.dk/svar/7034>

Links:

[1] <http://www.blivhoert.kk.dk/hoering/sprog-og-integration>

VALBY LOKALUDVALG

Valby Lokaludvalg
Valby Kulturhus, 1. sal
Valgårdsvej 4-8
2500 Valby

www.valbylokaludvalg.kk.dk

E-mail
dse@okf.kk.dk
EAN nummer
5798009800176

Valby Lokaludvalgs hørings svar vedr. Sprog og Integration

Valby Lokaludvalg har behandlet høringen vedr. ”Sprog og Integration” på ordinært møde den 12. august 2014.

Valby Lokaludvalg ser meget positivt på udspillet om Sprog og Integration. Det er et godt gennemarbejdet forslag, med gode perspektiver for det fremtidige arbejde.

Valby Lokaludvalg ønsker dog at understrege, at vægtningen mellem brug af gennemprøvede metoder og det lokale frie initiativ er vigtig. Det er essentielt, at de enkelte institutioner, for at være motiverede, skal føle sig inddraget i metodevalg og frie til at implementere planerne, samtidig med at vigtigheden af anerkendte metoder opretholdes.

Desuden ønsker Valby Lokaludvalg at understrege, at det er vigtigt at fritidshjem og klubber ikke fratages så mange ressourcer, at de bliver udfordret på deres grundlæggende driftsøkonomi, der i forvejen presses af folkeskolereformen.

I oplægget beskrives indgående et ønske om vidensdeling og erfaringsudveksling på tværs af kommunen. Det er ligeledes essentielt, at der sikres overførsel af viden om børn, når børn og deres familier flytter mellem forskellige kommuner og mellem de københavnske bydele.

Endeligt foreslår Valby Lokaludvalg, at der også rettes fokus mod de en-sprogede børn, der også har sproglige udfordringer. Oplægget er meget rettet mod de to-sprogede, der sikkert også har de største udfordringer, men der er også en-sprogede børn, der har store udfordringer.

13-08-2014

Sagsnr.
2014-0146695

Dokumentnr.
2014-0146695-2

Med venlig hilsen

Anette Bonde
Formand for Udvalget Et Helt liv

Michael Fjeldsø
Formand Valby Lokaludvalg

Et lokaludvalg i
KØBENHAVNS KOMMUNE

Valby Lokaludvalg er en uafhængig lokal forsamling, der er oprettet af Københavns Kommune. Lokaludvalget fungerer som bindeled mellem københavnere i bydelen og politikerne på Københavns Rådhus.

Høringsvar til HØRING – Sprog og integration.

Til Børne og Ungdomsudvalget.

Hermed sendes høringsvar fra klyngebestyrelsen i Klynge A3 Amager.

Som udgangspunkt er det svært at være uenig i de syv anbefalinger udvalget kommer med. Bestyrelsen i klynge A3 har følgende perspektiver.

Mange af anbefalingerne ligger godt i tråd med de pejlemærker og indsatser som vi forvejen arbejder med at implementere men endnu ikke kender effekten af.

1. Systematisk anvendelse af metoder i det pædagogiske arbejde.

Her kunne indsatsen godt styrkes, særligt på dagtilbudsområdet. Refleksion og metodisk systematik er et af de pejlemærker der kræver tid til dialog og samtale. Da man på dagtilbudsområdet ofte er udfordret på økonomien, er tiden til netop dette, noget der prioriteres fra. Varme hænder til børnene er det vigtigste.

2. Styrket vidensoverdragelse.

Her er et klart forbedringspotentiale. Overgange er et andet pejle mærke der har fokus på alle overgange for store og små. I klynge A3 samarbejdes med skole og fritidstilbud. Under overskriften Stærkt samarbejde udarbejder vi et fælles overgangsmateriale der både systematiserer og vidensoverdragelsen. Dette materiale er i støbeskeen og forventes brugbart i 2015.

3. Det bedst kvalificerede personale til de mest udfordrede institutioner.

Vi er enige i, at det er af yderste vigtighed at have kvalificeret personale også til institutioner i belastede områder. Vi vil dog understrege at vigtigheden af, at have velkvalificerede og faglige dygtige pædagoger er en forudsætning for kvaliteten i alle slags dagtilbud.

4. Intensive læringsforløb.

Inklusion og fællesskaber er endnu et pejlemærke. Det er vigtigt at have øje for, at de forskellige læringstilbud har en inkluderende karakter således at der ikke, i den bedste mening, ekskluderes. De rigtige rollemodeller og fællesskaber er vigtige perspektiver.

5. Udvidet rådgivning af forældre i understøttelse af deres børns læring.

I arbejdet med familier af anden etnisk baggrund end dansk er det også vigtigt at fokusere på inklusion. Alle familier er ligeværdige og det er vigtigt at vi, gennem dialog, tager udgangspunkt i familiens kompetencer og forudsætninger, når vi indgår et partnerskab. Det vigtigste perspektiv er det sprog-syn der ligger til grund for indsatserne. Er der tale om indsatser der bygger på et sprogsyn, der som udgangspunkt ser barnet og familien som svage, der skal rettes op eller ses barnet og familien som kompetente men på en anden måde end vi selv ville være det?

Vi mener også det er vigtigt at have et samspil med familien, baserer sig på dialog og blik for de kulturelle forskelligheder.

6. Ændret ressourcetildeling.

Når der skal prioriteres ressourcer er vores anbefalinger at ressourcerne kommer de yngste børn til gode. Tidlig indsats er altafgørende for en succes tidligere i livet. Vi kan være bekymrede for at en ændret tildeling, kan få negativ betydning for andre indsatsområder, da vi er klar over at der ikke tilføres flere penge til området.

7. Fordelingstiltag – dagtilbud og skole.

Vi er enige i, at ledelse har en stor betydning for at indsatserne kan få den fornødne effekt. Her tænker vi det er vigtigt at styrke den pædagogisk strategiske ledelse, både på enheds og klyngeniveau. Det er vigtigt at den daglige leder er i stand til at udarbejde strategier for implementeringen af de forskellige indsatser og pejlemærker.

Bestyrelsen i klynge A3 har drøftet høringsmaterialet på klyngebestyrelsesmøde d. 11.08.2014.

På vegne af bestyrelsen

Klyngeleder Marianne Toftelund Hansen

Amager d.6-8-14.

På baggrund af indstillingen til Sprog og integration, har vi følgende bemærkninger, som vi håber, vil indgå i den kommende beslutning og vedtagelse.

På baggrund af mange års pædagogisk erfaring i at arbejde med børns sproglige udvikling, finder vi det afgørende at der forsat vil være **metodefrihed** i forhold til at udvikle og målrette sprogmiljøet i daginstitutionerne i København.

Pædagoger i dagtilbud bør efteruddannes i at opnå en bred viden om børns sproglige udvikling og kunne anvende mangfoldige redskaber, som benyttes efter hensigten. I pædagogers praksis i at arbejde med tilegnelse af sprog, vil det være afgørende for om børn får lyst til at lære, at pædagogerne medinddrager børnene i deres egne læreprocesser. Det motiverer altid børns lærelyst at blive udfordret med emner eller aktiviteter som børnegruppen selv er optaget af og at pædagogerne griber denne interesse og planlægger kommende forløb på baggrund af en systematik omkring iagttagelse, dokumentation og refleksion og planlægning med kolleger. Børn kan sjældent motiveres til at udtrykke sig og forstå andre, hvis det vi skal kommunikere om ikke giver mening og kan sættes ind i vedkommende forståelsesramme. Af denne grund bør metoder som har en form der virker undervisende ikke være hensigtsmæssig i vuggestuer og børnehaver, men erstattes af målrettede forløb med udgangspunkt i børnenes egne interesser og læringsstile.

I stedet for at tiltrække **særlig kvalificerede pædagoger** med højere løn i visse dagtilbud, er det for os mere tiltrækkende at arbejde med en mindre børnegruppe end 22 børn i en børnehave. Gruppestørrelsen er afgørende for hvor meget sproglig kontakt pædagogerne kan have med det enkelte barn og vi finder det afgørende for børns læring, at der er en tæt relation mellem børn/børn og børn/voksne, så det enkelte barns læringsstil kan imødekommes.

På vegne af ledelsesgruppen i klynge A18

Mitzi Tofte, pædagogisk leder i børnehaven Peder Lykkesvej 77, Kbh. S

d.1.juli 2014.

Høringssvar vedr. Sprog og integration fra Klynge A5.

Generelt ønsker vi at sige, at vi ser denne indstilling som godt gennemarbejdet og med stor pædagogisk faglighed indarbejdet.

Vi mener, at særlig positivt er:

- Fokus på, at de dygtigste pædagoger på sprog- og integrationsområdet arbejder i de mest udfordrede institutioner.
- At der sikres økonomi til sprogintervention og forældresamarbejdet samt opkvalificering.
- Tidlig indsats.
- Et udvalg af videnbaserede metoder og værktøjer, der kan vælges imellem af institutionerne.
- Særlig support fra Området.
- At klyngeledere, skoleledere og pædagogiske ledere er yderligere forpligtede til at tænke sprogindsats strategisk i arbejdet.
- At de yngste kommer i børnehaverne frem for i fritidshjemmene om formiddagen. Legerelationer sikrer at sproget bliver brugt.

Vi er lidt usikre på.

- At headhunte ledere til disse stillinger. Det kan give mening, men hvordan hænger det sammen med, at alle stillinger skal opslås+ Taler vi om interne forflytninger?

Om økonomi:

- Det er rigtigt, at den økonomiske ressource følger barnet og behovet. Vi kan ikke overskue konsekvenserne for skolerne, men modellen ser rimelig ud for institutionerne.
- Vi ser ikke en formulering, hvor der skal tages en ressource fra nogle institutioner til de institutioner med størst behov ift. sprog- og integrationsindsatsen. Vi håber, at dette ikke er tilfældet, da især fritidshjem og klubber er meget udfordret økonomisk efter Folkeskolereformen.

Vi kunne tænke os:

- En formulering, hvor overgange mellem kommunerne ift. disse børn sikres bedre. Dvs. et samarbejde mellem især de omkringliggende kommuner, da vi oplever, at der er store udfordringer ift. viden om disse børn på sprog- og integrationssiden.
- At der i indstillingen var mere fokus på de en-sprogede, der har store udfordringer. Vi oplever dem i institutionerne/fritidstilbuddene, og vil gerne have samme indsats. Indstillingen lægger op til dette, men vi mener, at det bør gøres mere eksplicit.

Venlig hilsen

Ledelsen i Klynge A5

Diana W. R. Jensen

Klyngeleder

REFERAT

for mødet den 15.09.2014, kl. 16:00 i Rådhuset, 1. sal, værelse 57

7. Høring over forslag til integrationsindsatser i daginstitutioner og skoler (2014-0118377)

1

7. Høring over forslag til integrationsindsatser i daginstitutioner og skoler (2014-0118377)

Børne- og Ungdomsudvalget har sendt Børne- og Ungdomsforvaltningens forslag i høring.

INDSTILLING OG BESLUTNING

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen indstiller,

1. at Beskæftigelses- og Integrationsudvalget godkender, at de i indstillingen foreslåede bemærkninger oversendes som udvalgets høringssvar.

PROBLEMSTILLING

Som Integrationsbarometret vidner om, så er der i dag stor forskel på resultaterne for et- og tosprogede elever. Gennemsnitskaraktererne ved folkeskolens afgangsprøve er markant lavere for især de tosprogede drenge, og færre får en ungdomsuddannelse.

Børne- og Ungdomsudvalget besluttede den 4. april 2014, at Børne- og Ungdomsforvaltningen inden sommerferien skulle fremlægge en indstilling om, hvorledes resultaterne for de tosprogede elever i folkeskolen kan forbedres. Forvaltningens indstilling med forslag er vedlagt som bilag 2. Forslagene resumeres herunder.

De foreslåede målsætninger og indsatser forventes - i det omfang de godkendes af Børne- og Ungdomsudvalget - at afstikke rammerne for udvalgets bidrag til den kommende integrationspolitik. Udvalget behandler sagen igen den den 24. september 2014.

LØSNING

Børne- og Ungdomsforvaltningens forslag til overordnede målsætninger

Børne- og Ungdomsudvalget godkendte den 23. marts 2011 to overordnede målsætninger, som Børne- og Ungdomsforvaltningen foreslår videreført:

- At alle byens børn uanset etnisk og social baggrund opnår forudsætninger for at kunne gennemføre en ungdomsuddannelse og få adgang til arbejdsmarkedet.
- At der skabes den bedst mulige fordeling af byens børn i daginstitutioner og skoler inden for de givne rammer med henblik på at fremme relationer mellem børn og deres forældre på tværs af etniske og sociale baggrunde for at styrke den sociale integration og skabe en tryk by præget af kendskab, forståelse og tolerance blandt byens borgere.

Børne- og Ungdomsforvaltningen forslår, at de to målsætninger suppleres med seks principper, der skal være en integreret del af indsatserne på integrationsområdet: 1) Tidlig indsats, 2) Måltrettet indsats, 3) Videns- og forskningsbaseret indsats (med den ordlyd, som udvalget foretrak), 4) Ressourcesyn og høje forventninger, 5) Tæt samarbejde med forældrene og 6) Opfølgning.

Børne- og Ungdomsforvaltningens forslag til syv hovedindsatser

1. Krav til skoler og institutioner om brug af metoder og redskaber

Skolernes valg af metoder og pædagogiske tilgange skal i højere grad baseres på et såkaldt

evidensinformeret grundlag, hvor faglig viden er bragt i spil og udveksles systematisk.

2. Styrket vidensoverdragelse

Bedre overdragelse af viden i forbindelse med børns overgang fra et tilbud til et andet.

3. Det bedst kvalificerede personale til de mest udfordrede institutioner

Incitament skal fastholde og tiltrække de bedst kvalificerede medarbejdere på institutioner i belastede områder. Det kan for eksempel være højere løn. Dele af nuværende personale omplaceres.

4. Intensive læringsforløb

I sommerferien 2015 igangsættes forsøg med et intensivt læringsforløb målrettet primært tosprogede drenge med et lavt fagligtniveau. De nuværende såkaldte turboforløb suppleres med yderligere forløb og forløb målrettet tosprogede drenge.

5. Udvidet rådgivning af forældre i understøttelse af deres børns læring

Rådgivningen til småbørnsforældre om valg af pasningstilbud og tilbud om sprogstimulering skal udvides. Pædagoger og lærere skal have tilbud om kompetenceudvikling om dialog med forældre til tosprogede børn om børnenes læring.

6. Ændret ressourceudmelding - pengene følger behovet

Bevillinger til skolerne skal i højere grad tage udgangspunkt i elevernes faktiske behov. En tidlig indsats prioriteres: 10 mio. kr. skal flyttes fra skoleområdet til daginstitutionsområdet.

7. Fordelingstiltag (dagtilbud og skole)

De eksisterende sprogstimuleringstilbud flyttes ud i de almindelige dagtilbud. Københavnermodel 2.0. skal videreudvikles. En evaluering foreligger i august 2015.

Beskæftigelses- og Integrationsudvalgets hørings svar

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen foreslår, at følgende bemærkninger sendes til Børne- og Ungdomsudvalget som Beskæftigelses- og Integrationsudvalgets hørings svar:

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget er af den opfattelse, at den foreslåede 'integrationspakke' er velbegrunderet og nødvendig.

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget savner dog initiativer målrettet tosprogede, der er færdige med grundskolen. Børne- og Ungdomsforvaltningens indberetninger til Integrationsbarometret viser, at en stigende del af de unge tosprogede ikke påbegynder en uddannelse eller falder fra igen. Målgruppen omfatter også unge, der ikke har gået i grundskolen i København.

Der er et voksende behov for en koordineret kommunal indsats for uddannelsessvage unge, som kommunen møder både i Ungdommens Uddannelsesvejledning og på jobcentret. Med blandt andet kontanthjælpsreformen og erhvervsskolereformen er der lagt op til, at flere unge skal begynde på en uddannelse og færre skal falde fra.

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget foreslår på den baggrund et forstærket samarbejde om vejledning og tilbud til unge uden uddannelse. Udvalget ser også gerne, at der i forbindelse med den nye integrationspolitik er et tæt samarbejde om fastlæggelse af mål vedrørende unge.

ØKONOMI

På baggrund af Børne- og Ungdomsudvalgets drøftelser udarbejder Børne- og Ungdomsforvaltningen forslag til Budget 2015. Udgifterne forbundet med de foreslåede indsatser forventes i 2015 udgøre 8,3 mio. kr. (jævnfør bilag 7 til Børne- og Ungdomsforvaltningens indstilling).

BILAG

1. Høringsbrev fra Børne- og Ungdomsforvaltningen
2. [Indstilling med bilag fra Børne- og Ungdomsudvalgets møde den 11. juni 2014 \(LINK\)](#)

Birgitte Hansen / Kaj Ove Christiansen

BESLUTNING

Indstillingen blev godkendt med den rettelse, at høringsbrevet skal være mere neutralt.

Der var følgende protokolbemærkning fra Ø:

"Enhedslisten er ikke enige i punkt 3 i BUU's 7 integrationsindsatser: Vi mener, det er vigtigt at tilføre ressourcer til de mest udfordrede institutioner, men mener ikke at dette skal gøres ved at sætte lærernes løn op på disse institutioner. Det kan i stedet gøres ved at sætte normeringen på de pågældende institutioner, som nævnt i punkt 6. Desuden er Enhedslisten skeptiske overfor, hvis alle metoder skal være evidensbaserede, som nævnt i punkt 1, da dette i yderste konsekvens kan betyde en ensretning i metoder og manglende frihed til at eksperimentere pædagogisk. Enhedslisten har rejst de samme problematikker i BUU."

BILAG

[1. Høringsbrev fra Børne- og Ungdomsforvaltningen.](#)